БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

40-дэхи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 103 (19164) | 1963 оной майн 1, среда | Сэн 2 мүнгэн

[...]измын хабарай һайндэр

[...]ай ажалшад! [...]ые, партиин XXII [...]нүүдые дүүргэл[...] зорюулая!

[...]ата тээшэ, ураг[...]

[...]лозунг орон дото[...]вет арад маша ехэ [...]ниие—бүхы дэл[...] зоной һаналаа [...]түгэй хани бари[...]шэн ангиин бата [...]йхамшагта Үдэрые

[...]сэг дэлхэйн бүхы [...]лдартай бүхы хү[...]й түлөө, империа[...] үүдхэн һүжэрөө[...]рэтэ эсэргүү, эр[...] зол жаргалайнгаа [...]гтой эрид хатуу [...]һанаа үшөө да[...] найрамдалай энэ [...]сэн дэлхэй дээрэ [...]

[...]рүү зэргэдэ социа[...] тоодо манай Совет [...]гай үльгэр жэшээ [...]вет хүнүүд орон [...]гэнэй бүхы үсын [...]үүлжэ, түүхэдэ [...]н общество—ком[...], Эхэ оронойнгоо, [...]ериин, эб найрам[...] түрүү һанал бо[...]үдэй этигэл най[...]үлнэ, эршэ хү[...] Тиигэжэ Со[...]мическа, полити[...]ар хүсэн түгэс [...]найрамдалай, бүм[...]ы арадуудай ху[...]ы нүлөө үзүүл[...]

[...]гин үүргэсэ гүнзэ[...]вет ороной ажал[...]тнингаа ударидал[...]ридөө абьяас ехэ[...] үзэгдөөгүй баа[...] дуулдаагүй до[...]агшаа дабшана. [...]эн ангиин түрүү[...] мүнөөдэр манай [...]нээр һанаандаа [...]аа хойшо түүхын [...]рөө. Тэд хэһэн, [...] асари ехэ. Тү[...]ёвконууд—комму[...]тайгаар байгуул[...]анай дабажа га[...]

[...]й алхамые хүсахэ [...] үгы. Долоон жэ[...]шын дүрбэн жэл[...] промышленностиин [...] түсэбэй ёһоор 39 [...] 45 процентээр [...]иард түхэригэй [...] гадуур бүтөөгдэө. [...]түрүүшын кварта[...]цент дүүргэгдэжэ, [...]рма зориг бада[...] ажахымнай хур[...]хэнэ. Нёдондо жэл [...] орооһо тариан, 9 [...]ган тонно мяхан

[...]иитын хэрэг—[...]гада манай Бу[...]жалшадай хубита бии. Республикымнай промышленность улам өөдөө урган хүгжэнэ, 6,615 миллион пүүд орооһо тарая оронойнгоо амбаарта хүдөөгэймнай ажалшад хадагалаа. Орооһо тарая, мяха, һү болон малай бусад ашаг шэмэ саашадаа бүри ехээр абажа байха бата бэхи үндэһэ һуури табихын түлөө халуун шанга тэмсэл хүдөө ажахымнай һалбари бүхэнөөр дэлгэрэнхэй. Ниитын аша туһада, мүн ажалша бүхэнэй аша туһада зорюулагдаһан ажал алдар солоёо дуудуулһан баатарнуудай зэргые үдэр бүри олошоруулна, коммунис ажалай түлөө мүрысөөнэй долгин улам хүсэтэйгөөр дэлгэрэн бадарна. Эдэ бүхы амжалта манай хүдэр гартай хүдэлмэришэн ангиин, ажалша таряащадай, алдарта совет интеллигенциин хүсэл оролдолгын, шэн габьяата ажалай үрэ дүн, Коммунис партиин, Советскэ правительствын сэсэн мэргэн политикын үрэ дүн мүн.

Майн Нэгэн—хабарай һайндэр, ажалай һайндэр. Энэ үдэрые тэмдэглэхэ зуураа, совет арад урдынгаа заншалай ёһоор хэһэн ажалайнгаа дүнтүүдые согсолжо, дутуу дундануудаа нюуса далдагүйгөөр элирүүлэн тодорхойлжо, доторойнгоо арга боломжонуудые хараадаа абажа, улам ехэ түсэб зорилгонуудые урдаа табина. Промышленность болон хүдөө ажахымнай энэ жэлдэ үшөө ехээр һалбаран хүгжэхэ. Промышленностиин талаар түсэбтэ даабаряа болзорһоонь урид дүүргэхэ, 100 мянган тонно орооһо тарая, 46,4 мянган тонно мяха, 100 мянган тонно һү, 19 миллион үндэгэ—гүрэндөө! Энэл даа коммунизмын жасада энэ жэл Буряад ороной ажалшадай оруулха хубитань. Ехэшье, хүндэтэйшье, харюусалгатайшье хэрэг! Энэ зорилго заатагүй дүүргэгдэхэ. Энээнэй эшэ үндэһэн—совет хүнүүдэй баатар ажал мүн болоно. Коммунизмын ээлжээтэ хабарай эхилһые хүдөөгэймнай ажалшад хүсэтэ техникын дохёогоор мэдүүлээ. Үндэр ургасын үрэһэ хүрэнгөөр үрэжэлтэ газарай түрүүшын гектарнууд таригдажа эхилбэ.

Коммунизм—оло миллион совет хүнүүдэй ажал хэрэгэй, оюун ухаанай ашата үрэ дүн гэжэ бидэнэр мэдэнэбди. Эгээл тиимэһээ ажалша бүхэн даалгагдаһан ажалдаа, ниитын баялигта эзэн ёһоор хандахые, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлхые, гүрэнэй, ажалай журамые үнэн сэхээр сахихые оролдоно, тобшоор хэлэбэл, ажалдаашье, ажаһуудалдаашье коммунис шэнжэ нэбтэрүүлхын түлөө тэмсэнэ. Коммунизмын түлөө совет арадай тэмсэл—эб найрамдалай, мүлжэлгэ дарлалта доро байһан дэлхэйн хүдэлмэришэн ангиин, бүхы арадуудай зол жаргалай хуби заяанай түлөө тэмсэлтэй нягта холбоотой. Тиимэл хадань совет арадтай суг хамта бүхы хүн түрэлтэн мүнөөдэр нигэжэ юрөөнэ:

Ажалшадай һаналаа нэгэдэлгын уласхоорондын үдэр, бүхы оронуудай хүдэлмэришэдэй нэгэдэлэй, аха дүүгэй холбоо барисаанай үдэр — Майн Нэгэн мандаха болтогой!

[...]үдай хоорондын эб найрамдал [...]н түлөө" уласхоорондын Ленинскэ шан олгохо Комитедтэ

[...] хоорондын эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» Ленинскэ шан олгохо Комитедэй заседани ака[...] Скобельцынэй түрүүлэлгэ доро 1963 оной ап[...] болоо.

Уласхоорондын Ленинскэ шан олгохо гэжэ зуур[...]урадхалнуудые Комитет хаража үзөөд. энэ [...]хэбэри гаргаба.

[...]ын Ленинскэ шан олгохо Комитедэй тогтоол доро

[...]АЙ ХООРОНДЫН ЭБ НАЙРАМДАЛ [...]ТЫН ТҮЛӨӨ» УЛАСХООРОНДЫН [...]КЭ ШАН ОЛГОХО КОМИТЕДЭЙ

ТОГТООЛ

[...]УДАЙ ХООРОНДЫН ЭБ НАЙРАМДАЛ [...]ЭНЭЙ ТҮЛӨӨ» 1962 ОНОЙ УЛАСХООРОНДЫН [...]НИНСКЭ ШАН ОЛГОХО ТУХАЙ

[...] хамгаалха, бэхи[...] тэмсэлэй хэрэгтэ [...]тай байһанайнь [...] хоорондын эб [...]үүлгын түлөө» [...]Ленинскэ шан ол[...]

[...]ИТАДА—олонии[...] ябуулагша (Ма[...]

МАНОЛИС ГЛЕЗОСТЭ — журналист, олониитын ажал ябуулагша (Греци);

ГЕОРГИИ ТРАЙКОВТА—олониитын, гүрэнэй ажал ябуулагша (Болгарнин Арадай Республика);

ОСКАР НИМЕЙЕРТЭ — архитектор, олониитын ажал ябуулагша (Бразили)

[...]оной апрелиин 17.

СССР-эй Оборонын министрэй

ПРИКАЗ

1963 оной майн 1 № 99 Москва город

Нүхэд солдадууд, матросууд, сержантнууд, старшинанууд!

Нүхэд офицернүүд, генералнууд, адмиралнууд!

Майн Нэгэниие — бүхы оронуудай ажалшадай һанал нэгэдэлгын уласхоорондын үдэрые совет арад, тэрэнэй эрэлхэг зоригто Зэбсэгтэ Хүсэнүүд мүнөөдэр һайндэрлэжэ байна.

Коммунизм байгуулха талаар КПСС-эй түүхэтэ XXII съездын хараалһан асари ехэ программые бэелүүлхын түлөө бүгэдэ арадай тэмсэлэй боложо байһан оршон байдалда энэ гайхамшагта һайндэрые манай Эхэ орон тэмдэглэжэ байна. Советскэ Союзай арадууд түрэл Коммунис партиингаа хүтэлбэреэр индустриин шэнэ шэнэ томо предприятинуудые үзэгдөөгүй ехэ үүсхэл эдэбхитэйгээр бодхоно, газар тариалангай болон мал ажалай продуктнуудые элбэг дэлбэг болгохын түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэнэ, наука, техникые хүгжөөлгэдэ үнэхөөрөөл баатарлиг алхамуудые хэнэ.

Социалис хани нэгэдэлэй бүхы оронуудай арадууд зохёон байгуулхы хүсэ шадалайнгаа һалбаран бадаржа байһан үедэ Майн 1-нэй үдэрые угтажа байна.

Ажалшадай дура хүсэлые мэдүүлэн, аша туһыень харан Коммунис парти, Советскэ правительство амгалан ёһоной гадаадын политика оролдосотойгоор, шууд сэхээр бэелүүлнэ, уласхоорондын шахардуу шанга байдал һуларуулхын түлөө, арсалдаата асуудалнуудые хэлсээ хэжэ шиидхэхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэнэ.

Тиихэдэ США-гай империалистнууд, тэдэнэй союзнигууд Советскэ Союзай амгалан ёһоной дурадхалнуудые бэелүүлгэдэ али болохоор һаад ушаруулна, буу зэбсэг улам яаралтайгаар түхеэрнэ, дэлхэйн термоядерна дайн һүжэрөөхэ жэгэндээтэй муухай түсэбүүдые зохёоно.

Манай Эхэ ороной, социалис хани нэгэдэлэй оронуудай аюулгүй байдал хангахын тулада Совет гүрэн оронойнгоо өөрытөө хамгаалха шадабариие бэхижүүлхэ, тэрэнэй сэрэгэй хүсэ шадалые шангадхаха тухай эсэшэ сусашагүй оролдолго гаргана.

Ленинскэ сэсэн мэргэн партиин хүтэлбэриндэг, хизаарлашагүйгөөр арадай дэмжэдэг совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүд хододоо дайшалхы зэһэнги байна, манай Эхэ орондо, аха дүү социалис оронуудта алибаа эзэрхэг түримхэйшүүлэй добтолон ороо һаань, социалис оронуудайнгаа арминуудтай хамта ябажа, дайсадые бута сохижо шадаха байна.

Армиин болон Флодой сэрэгшэд! Майн 1-нэй һайндэрөөр дашарамдуулан таанадые амаршалан мэндэшэлнэб, харюусалгатай, хүндэтэй ажалдаа шэнэ амжалта туйлахыетнай хүсэнэб. Политическэ болон сэрэгэй эрдэмдэ эсэшэ сусашагүйгөөр һурагты, дайшалхы техникэ болон буу зэбсэгүүдые оролдосотойгоор шудалагты, сэрэгэй журам али болохоор бэхижүүлэгты! Хододоо һэримжэтэй байгты, Эхэ оронойнгоо үмэнэхи уялгые хүндэтэйгөөр, нэрэтэй суутайгаар дүүргэхээр хэзээдэшье бэлэн байгты!

Ажалшадай уласхоорондын һайндэрые тэмдэглэн **захирхамни:**

Манай Эхэ ороной ниислэл—Москвада, союзна республикануудай ниислэлнүүдтэ, баатар-городуудта мүнөөдэр Майн 1-дэ хорин артиллерийскэ буудалгаар салют үгэхэ.

Майн 1— ажалшадай һанал нэгэдэлгын уласхоорондын үдэр, бүхы оронуудай хүдэлмэришэдэй нэгэдэлэй, аха дүүтэй холбоо барисаанай үдэр мандаха болтогой!

Агууехэ совет арадта, тэрэнэй эрэлхэг зоригто Зэбсэгтэ Хүсэнүүдтэ алдар соло!

Коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ совет арадай зоригжуулхы, хүтэлбэрилхы хүсэн бологшо Ленинэй байгуулһан Советскэ Союзай алдарта Коммунис парти мандаха болтогой!

СССР-эй Оборонын министр Советскэ Союзай маршал
Р. МАЛИНОВСКИЙ.

АЖАЛАЙ БЭЛЭГҮҮД

Үдэр һүнигүй хүдэлхэбди

САГАЙ уларил муу байба гээд, гараа хабсараад һууха бэшэ, бүхы арга боломжоёо элсүүлэн, тарилгын хүдэлмэрине түрүүшын үдэрһөө эмхитэйгээр, бүтээсэ ехэтэйгээр ябуулха ёһотойбди. Энэ талаар Саратовска болон Черкасска областьнуудай таряашадай үүсхэл социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлэн, Майн 1-нэй һайндэрые угтахаар уряалаа. Мүнөө түрүүшын үдэрһөө эхилжэ, нарин зуруудтай хоёр-хоёр сеялкэ шагтагалһан тракторай табан агрегат эртын тарилга хэжэ захалаа. Тэдэнэй дундаһаа трактористнар Д. Жигжитов, В. Жамьяндабаев гэгшэдэй жолоододог агрегадууд эрхимээр ажаллана. Отделенидэ бүхыдөө 100 шахуу гектар таригдаа.

Д. Лхасаранов,
Үдын совхозой 4-дэхи отделениин тракторно-тариан ажалай бригадын бригадир.
Хорин үйлэдбэриин управлени.

Түргөөр, һайн шанартайгаар...

МУХАР-ШЭБЭРЭЙ үйлэдбэриин управлениин Суулгын совхоздо хабарай тарилгын халуун хаһа түлэг дундаа. Эндэ бүхыдөө 1810 га газар борнойлогдоо, 1607 га газар хахалагдаа.

3-дахи отделениин 5-дахи тракторно-тариан ажалай бригадада (бригадир нүхэр В. В. Шайдуров) хабарай тарилгын харюусалгата хүдэлмэри илангаяа һайнаар эмхидхэгдэө. Бригадын механизаторнууд бүхыдөө 420 га борнойлжо, 720 гектар газар хахалһан байна.

Б. Бадмажапов,
совхозой рабочкомой түрүүлэгшэ.

КОММУНИС ПАРТИИН УДАРИДАЛГА

* * *

Хүн түрэлтэнэй хабар хаа хаанагүй мандаг!

Гайхалтай нарата хабарай үдэр һэн.

Аяар далан хоёр жэлэй саана Петербург хотын захада оршоһон Путиловска заводой үйлсөөр юрын, хүдэлмэришэ зангаар хубсалһан хоёр хүн яаралгүй алхалжа ябаба. Ялагар ялатар шагта шэмэгтэй мундирайнгаа заха тайлажархёод, хүлһээ аршажа байһан полициин мяхалиг пристав тэдэниие обёорходоо: «Эдэ, шолмонууд, гарам ошожо уһанда орохонь ха юм. Харин би тиихэдэнь эндэ хүлһэ һалһан болоожо байхаб!»—гэжэ сухалдангяар шэбшэжэш болоо. Тэсэд мүнөөхи хоёрой ямар зорилготой ябаһые тэрэ жандарм. хаанта засагай һүлдэ хоёр толгойтой бүргэдэй үнэн харуулшан хаанаһаа мэдэхэ һэм даа... Мэдэхэшье зониинь арбан хурга даража тооломоор һэн. Удангүй үнөөхи хоёрнай гарамай эрьедэ хүрэжэ, хуушарһан онгосодо һуугаад, үдхэн ногоотой, ой модотой нүгөө эрьедэнь гаража, далда оробо. Тэдэнэр онгосоһоо буумсаараа тунга ногоон соогуур дахасалдан ябажа, алишье талаһаа бүтүү бүглүү, ягаа эрээн сэсэгээр бүрхөөгдэһэн ойн соорхойе олоод:

— Эндэ!—гэжэ хэлсээ бэлэй.

1891 оной майн табанай үдэр бүхы Петербургын хүдэлмэришэн анги тэдэ хоёрой шэлэн тодорхойлһон газар тээшэ субаһан юм. Үнөөхи хоёрнай хэд һэм гэхэдэ, Ород ородо түрүүшынхеэ майе тэмдэглэхэ хэрэг бэедээ даажа абаһан хүдэлмэришэд Михаил Бруснев, Егор Климанов гэгшэд байгаа...

Тэрээнһээ хойшо манай орон соо далан хоёр хабар айлшална, далан хоёр дахин Майн нэгэн —бүхы дэлхэйн ажалшан арадай хани барисаанай һайндэр тэмдэглэгдээ... Мүнөө далан гурбадахяа тэмдэглэгдэхэнь.

Байгалаймнай үмэнэхи байгаали балайшье эртын хабарай дулаагаар маанадаа эрхэлүүлдэггүй. Халтадтаал хабарнай хожомдодог ха юм. Гэбэшье тарилгада гарахаар бэлэн сеялкэнүүд, тракторнууд, гол хүсэниинь Хори Бэшүүрэй, Хонхоло Тарбагатайн, Зэдэ Хяагтын, Жэрэм Баргажанай таряашад эхилхын дохёо соносожо, шүлэгэй мүрнүүд шэнги сэхэхэн буураздаа татан урагшаа абшаба. Тэдэнэршье, манай Буряадай бүхы ажалша хүн зон шэнэ хабарай Майн нэгэнэй маша ехэ һайндэрые тэмдэглэхэеэ байхадаа, үнгэрһэн хабарнуудые, арадай ажабайдалда болоһон али олон баярта, заримдаа үйдхартайшье үдэрнүүдые һанаандаа оруулжа байгаа ёһотой. Яахалааб гэхэдэ, хүн хадаа ямар нэгэн онсо үдэр сагай урда тээхэнэ урагшаа харахаһаа гадна, гэдэргээшье шэртэн харадаг ха юм.

Аяар далан хоёр дахин тэмдэглэгдэһэн майн үдэрнүүд киногой кадрнууд мэтээр зариманай урда һубарин гаража байхадааш болоо.

Пенсидэ гараһан нютагайнгаа нэгэ үбгэжөөлтэй тээмэндэ ярилдахадаа ямаршьеб юумэнһээ уламжалаа һэм, һайн һананагүйб, хорёод оной эхиндэ Майн нэгэнэй һайндэрые яажа тэмдэглэдэг байһан тухайдаа ехэл обтон, дабшалжа һууһанаа гүйн шахуу бодожо байгаад, ехэл удаан хөөрөө бэлэй.

— Зүүн зүгһөө тэнгэриин һая сайраржа байхада, морёо эмээллээд лэ, бидэ, сомоной эдэбхитэд, улаан тугуудые дээрэ үргэжэ баринхай, тала бүри таранги айлнууд тээшэ гүйлгэлдэдэг һэмди. Наранай тээ дээрэхэнэ гараһан хойно, олон тээшээ гаража ошоһон хүн бүхэмнай хори-гушан хани дахуултай болонхой, моринoй хурдые мэдүүлэн, Хори тээшээ табилуулдаг һэмди. Хоридо хүрэжэ ерэхэдэш, хүн зониинь хуу баран үйлсэдөө гарашанхай гал улаан тугуудаар даллан угтажа байдаг һэн. Үндэр гэгшын, улаан бүрээтэй ендэр дээрэ аймагай дарганар гараад, ехэ суглаан эхилдэг бэлэй. Һүүлээрнь жагсаал болоод, моритой, ябаган илгаагүй дабшадаг һэмди.

Магадгүй тэрэ минии нютагай үбгэн хорёод онуудта Майн Нэгэниие тэмдэглэдэгээ зарим тээнь дутуу дундатайгаарш хөөрэжэ болоо. Зүгөөр Буряадаймнай баян голнуудаар моридой түбэрөөн, улаан тугуудай намилзаан болоожол байдаг байгаа ха юм даа. Нойрһоо һая һэрижэ байһан багаханшье һаа, ажалша, зоригтой арадnaй бүхы дэлхэйн ажалшан арадтай нэгэн һаналтай байһанаа элирхэйлэн жагсадаг байгаал, жагсанашье.

Зүб даа, олон лэ Майн нэгэнэй үдэрнүүд мүнөө үеын наһатайшье, залуушье зоной һанал бодол соо хадагалаатай байха.

Хүн болоожо газарай нюруу гэшхэһээр эгээл түрүүн хараһан тэрэ холымни Майн үдэр миниишье ой ухаанда мартагдадаггүй юм. Үнөөхи үбгэнэй хөөрөөшэһөө юугээрээ илгаатай байгааб гэхэдэ, Хориимнай хотогор уужам талаар хазаар моритон улаан тугуудые намируулан гүйлгэхөө болинхой. Социалис ажабайдал мандуулһан түүхэтэ табанжэлнүүдшье үнгэрһэн байгаа. Зүгөөр орон дээрэмнай дайнай хара үүлэд бөөгнэрэн, аяар баруун зүгтэ үхэр буунуудай нэерхэ хүндэ абяануудай дуулдахадань манай энэ тала дайда доһолон байгаа ха юм. Бидэнэр һургуулиингаа хэрэлсын хажууда дуугүйхэн сугларжа, хабарай сэлмэг сельеэндэ һаяхан зүүһэн улаахан галстугаа хиисхүүлэн зогсоо һэмди. Тиигээд багшанараа дахан, айкомой гэр тээшэ шэглээ һэмди. Хүнэй нюур шарайнууд хараха янзада уруу дуруунууд шэнгишье һаа, ямаршьеб шэрүүн, шиидэнги байгаа һэн гэжэ мүнөө һанагшаб.

Дайнай хатуу үеын майн нэгэнүүд. Дүрбэдэхи хабарайнь Майн нэгэн манай илалтын тугууд немец фашистнуудай эшээн дээгүүр намилзан, зориг дээрэмнай зориг нэмээн, сохилтыемнай шангадхаа бэлэйш. Манай баатар хүбүүд хүн түрэлтэнэй урда түүхэтэ уялгаяа дүүргээ. Хүн түрэлтэнэй эрхэ сүлөөе, ерээдүйн Майн нэгэнэй нарые абаралсаа. Энэншье гайхалгүй. Юуб гэхэдэ «хабар», «революци» гэһэн үгэнүүд манай һанаанда ходоодоо адли шэнгеэр соностодог шуу.

Хүн түрэлтэнэй хүсэһэн хабар
мэтээр

Хүсэтэ Эхэ ороноо,
Республикаяа дууланаб,—

гэжэ манай поэт бэшээ һэмнай.

Энүүхэн бүмбэрсэг дэлхэй дээрэ замбуулин түбиин хуули ёһоор хабарнууд болоожол байна.

1957 оной Майн нэгэнэй үдэр Улаан-Үдынгээ Соведүүдэй талмай дээгүүр хүн зоной урасхал соо тамаран ябалсаа һэм. Хабарай сэлмэг тэнгэри өөдэ улаан, хүхэ, сэнхир, шара бүмбэгэнүүдэй дэгдэхые харан гүрэлөө гэзэгэтэйхэн. урихан шарайтай басагахан эхынгээ гарта аһалдан, тэнгэри өөдэ заажа:

—Эжы, эжы, харыш, тэдэ яагаа олон спутнигууд гээшэб, харыш!—гэжэ шадалаараа хашхаран байһыень мартадаггүйб. Дайнай дүүрэһээр арбан хоёр жэлэй үнгэрөөд байхада, манай ороной замбуулин уруу табиһан спутнигууд—хэмэл ододой «пигпиг» гэһэн абяан дэлхэй дүүрэн зэдэлээ һэн. Тиин баатар зоригто манай түрүүшын космонавтнууд удаа дараалан заха хизааргүй замбуулин худар дэгдэн, Улаан талмай дээрэ улад зоной баяр бахархалта долгиной хүүеэн соо:

— Партиин даабари дүүргэгдээ! —гэжэ совет ороной ударидагша Никита Сергеевич Хрущевто элидхээ һэмнай... Амгалан байдал, Зол жаргал, Сүлөө, Адли тэгшэ эрхэ, Аха дүүгэй хани барисаан гэһэн партиимнай жэгүүртэ уряал үгэнүүд баһал тэдэ замбуулинай гайхамшагта онгосонуудай дохёодол түби дэлхэй дээгүүр түхэн таража, үнөөхил хүн түрэлтэнэй хабарай аминай дүтэлһые элирхэйлээ бэшэ гү!

Майнууд, һайнууд майнууд ерэжэл байна. Түрэл партиимнай хорин хоёрдохи съездын ендэр дээрэһээ баяр ёһололой оршон байдалда соносхогдоһон коммунизм байгуулха хорин жэлэймнай хабар, хорин жэлэймнай майнууд... Табадахи майнь... Энэ гайхамшагта хабараа, майгаа совет хүн бүхэн ажалай бэлэгүүдээр угтана. Дивногорскын галнууд, Украинын таряашадай уряалта ажал, Каспиин нефть үрөмдэгшэдэй бахархалта дуун, Номгон далайн номин долгидые эсхэһэн загаһа баригшадай амжалта, зууһаа зуун хурьга абажа суурхаһан түрэл Буряадайм хонишодой эрмэлзэл — эдэ бүгэдэ Майн нэгэнэй бэлэгүүд ха юм.

Энэ хабарай амин хаагууршье мэдэрэгдэн, хамагай сэдьхэл баясуулна. Мүнөө дэлхэйн табан түбиин хуби бүхэндэ революциин дүлэн хабар шэнги хүсэтэйгөөр соробхилно. Энэнэй нэгэ толотомо жэшээ хадаа манай орондо революционно Кубын вождь нүхэр Фидель Кастрын ерээд байһан ушар мүн болоно. Юуб тэхэдэ, бишыханшье һаа, эрэлхэг зоригтойгоор империализмын урдаһаа эсэргүүсэн бодоһон арадай баатарлиг тэмсэл хадаа хүн түрэлтэнэй хабарай түлөө агуухэ тэмсэлэй таһаршагүй нэгэ хубинь болоо. Иигэжэл хүн түрэлтэнэй хабарай бүхы манай бүмбэрсэг дээрэ—Америкэдэшье, Европодошье, Азидашье, Африкадашье—хаа хаанагүй дүтэлэн ерэжэл ябаһаниинь баталагдана, мэдэрэгдэнэ гээшэл!

Мүнөөдэр гайхалтай наратай тунгалаг хабарай үдэр! Мүнөөдэр — Майн нэгэн. Хүн түрэлтэнэй хабарай түлөө тэмсэлэй нэгэ шатань дабагдаа. Тиимэһээ бүмбэрсэг дэлхэйн бүхы арадуудта хандан:

—Мандаг лэ хүн түрэлтэнэй хабар!—гэжэ юрөөхэ дуран хүрэнэ.

А. ЖАМБАЛДОРЖИЕВ.

> ***...Европо болон Азиин үргэн нэлэнхы тала дайдада эрхэ сүлөөтэ арадуудай баатар габьяата ажалаар бодхоогдожо байгаа шэнэ дэлхэйн агуу ордон—шэнэ обществын түхэл шэнжэнь бүхы хүн түрэлтэнэй ерээдүйнь болоно.***
>
> КПСС-эй ПРОГРАММАҺАА

Улаан-Үдын шэлэй завод байгша оной түрүүшын кварталда хоёр миллион дүрбэлжэн метр шэл гүрэндэ тушааха аад, 2 миллион 093 мянган дүрбэлжэн метр тушааһан юм. Тус заводой транспортна цехэй хүдэлмэришэд долоон жэлэй түсэб үни дүүргэнхэй. Зураг дээрэ (зүүн гарһаа): транспортна цехэй коммунис ажалай бригадынхид Николай Подойницын (бригадир), Михаил Чаньковский, Ярослав Джурен, Владимир Сагайдак гэгшэд.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

БУРЯАД ҮНЭН

2-дохи нюур.
1963 оной майн 1.

Эрдэм, Техникын һонин

„Космос-16" ниидэһээр

ТАСС-ай мэдээсэл

Газарые тойрон дабшадаг «Космос-16» гэжэ ээлжээтэ хэмэл одон 1963 оной апрелиин 28-да Советскэ Союзда табигдаба. 1962 оной мартын 16-да ТАСС-ай соносхоһон программын ёһоор, замбуулинай дайдые саашадань шэнжэлхэдэ хэрэгтэй болохо научна аппаратура одон дээрэ тодхогдонхой.

Хэмэл одон замдаа гараа: түрүүшын үедэ одон 90,4 минутын турша соо газарые тойрохо; газарай нюруунһаа эгээ холонь (апогей) 401 километртэ; эгээ дүтэнь (перигей) 207 километртэ; экваторһаа 65 градус 0,1 минута һөөлжүүгээр хэмэл одон ниидэжэ ябана.

Научна аппаратураһаа гадна, одон дээрэ иимэ юумэнүүд бии: 19,996 мегагерцын частота дээрэ хүдэлдэг радиопередатчик, замыень наринаар хэмжэхэ радио оньһото түхеэрэлгэ, приборнууд болон научна аппаратурын хүдэлмэри тухай мэдээнүүдые газарта дамжуулха радиотелеметрическэ оньһон түхеэрэлгэ.

Одон дээрэ тодхогдоһон аппаратура һайнаар хүдэлнэ. Абтаһан мэдээнүүдые тоололго — согсололгын центр шэнжэлжэ байнхай.

Совет эрдэмэй бадаралта...

Манай совет орон дотор эрдэм наука үзэгдөөгүй түргэнөөр хүгжэнэ. Байгаалиин нюусануудые элирүүлжэ, эрдэмтэднай техникэ, промышленность, хүдөө ажахы болон медициные улам саашадань хүгжөөнэ.

Атомай гайхамшаг хүсэ ашаглаха, замбуулиниие шэнжэлхэ, полимериин зүйлнүүдые үйлэдбэрилхэ, радио, телевидени болон электронико хүгжөөн дэлгэрүүлхэ, кибернетикын болон электронно-тоо бүридхэлгын машинануудые бүтээхэ, хүдөө ажахыда химизаци болон оньһожоруулга нэбтэрүүлхэ гэхэ мэтэ асари ехэ юумэн хэгдэжэ байна. Мүн эмнэлгын шэнэ арганuудые. һанамжалха, хүнэй наһые ута болгохо талаар шэнэ шэнэ амжалтанууд туйлагдана.

Атомай радиоактивна шанас шэнжые тодоруулһанай ашаар ядерна физикэ болон ядерна хими гэжэ эрдэмэй шэнэ һалбаринууд мүндэлөө.

Совет эрдэм наука арад зонойнгоо, коммунизмын аша туһада иимэээр лэ хүгжэжэ байһан түүхэтэй.

* * *

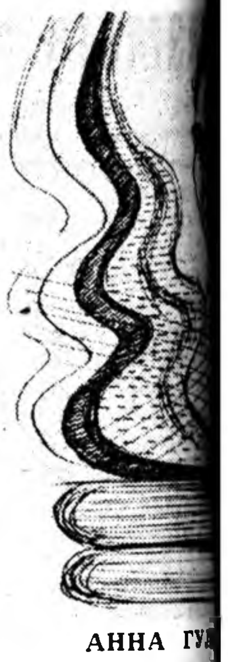
АЛЕКСАНДРА ГРЕХНЕВАДА

**Эршэдэн гүйнэ, эрьелдэнэ
станок.
Эршэдэн зүйнэ, түргэдэнэ
станок.
Дуран соо нүхэлнэ түргэн —
Уран һугархай гарнууд мэргэн.**

АЛЕКСЕЙ КУДРЯШОВТО

**Баатар хүнэй жэшээ тодон,
Баярай үгэнүүд түрэнэ.
Багса багсаар тээгдэһэн модон
Барилга тээшэ зүглэнэ.**

АННА ГУ

**Арбан хурган
Ажалаараа су
Айдархан энэл
Амжалтатай**

Коммунис нэрээр алдарш

(Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай Баянголой шахтын начальник Б. манай корреспондентын хэдэн асуудалда харюусаба)

Асуудал: Танай даадаг предприятиин ажал хэрэг хэр ябажа байнаб?

Харюу: Баянголой электростанциие, мүн Закаменск городой промышленна предприятинуудые, ажалшадые түлишөөр хангаха зорилго манай шахтын хүдэлмэришэдэй урда табигданхай. Хэдэн жэлэй саада тээ үйлэдбэридэмнай элдэб бэрхэшээл тохёолдодог байһан. Гэбэшье ехэ эдэбхи, үүсхэл гарган, хамагай түрүүн техническэ дэбжэлтын түлөө тэмсэлдэ хүдэлмэришэдөө олоор хабаадуулһанай, үйлэдбэриин түрүү арга, шэнэ техникэ үргэнөөр хэрэглэһэнэй ашаар предприятияа түрүүшүүлэй зэргэдэ оруулаабди.

Коммунис ажалай нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө хүдэлөөндэ хабаадалсан, абаһан уялганuудаа сүм дүүргэжэ, 1962 оной август һарада энэ хүндэтэй нэрэ солодо хүртэхэ зол хубитай байгаабди. Абаһан уялгаяа сүм дүүргэхын тула яһала ехэ юумэн хэгдээ. «Бидэнэй дунда нормоёо дүүргэдэггүй хүн байха ёһогүй» гэһэн зорилго бүхы шахтёрнуудnaй табижа, тэрэнээ бэелүүлээ. Тиихэдэ архи ууха, ажалһаа гээгдэхэ, ниитын журам эбдэхэ гэхэ мэтын гээгдэнги ябадал гаргаха ушар огголон усадхагдаа.

Асуудал: Коммунис ажалай нэрэ зэргэдэ хүртэһөөр үйлэдбэри дээрээ ямар шэнэ амжалтануудые туйлаабта?

Харюу: Туйлаһан амжалтаяа арьбадхахын тула нёдондо жэлэй август һараһаа хойшо бага бэшэ оролдолго гаргагдаа. КПСС-эй ЦК-гай ноябриин Пленум дээрэ (1962 он) промышленна үйлэдбэриин тон шухала асуудалнууд хэлсэгдэһэн байна. Энэ пленумэй шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ гэжэ оролдон, ажалай эмхидхэл һайжаруулха, үйлэдбэридөө байһан арга нөөсэнүүдые зүбөөр хэрэглэхэ зорилгоор эмхидхэлэй бага бэшэ хүдэлмэри хэгдээ.

Урда жэлнүүдтэ шахтадамнай хүгэлмэришэдэй бар хүсөөр хэгдэдэг хүндэ хүдэлмэри ехэ байһан, илангаяа нүүрһэ ашаалга болон буулгалгада ехэ саг барагдадаг байгаа. Мүнөө энэ ажал сүм оньһожоруулагданхай. Тэрэшэлэн уурхай соо нүүрһэ малтаха оньһото шэнэ машина хэрэглэгдэдэг болоо.

Эдэ бүхы ажалаа барилга-хабсаралтын организацинуудай туһаламжагүйгөөр, өөһэдын хүсөөр, богони болзор соо дүүргэһэн байнабди. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгэдэ зорюулагдаһан эдэ хэмжээ ябуулганuудые бэелүүлгэдэ шахтымнай уралан нарижуулагшад нүхэд Гарлыков, Дёмин, Нестеров гэгшэд ехэ эдэбхи үүсхэл гаргаһан байна. Энэ түрүүшүүл техническэ дэбжэлтын түлөө тэмсэлэй түрүү зэргэдэ ябалсахаһаа гадна, ажалаараа, ажабайдалаараашье бусадта жэш[...] нүхэд юм.

Һүүлэй үедэ нимэ зарим ш[...] абаһанай ашаар нёдондо ж[...] риин дүнгөөр нүүрһэ малталга[...] мнай бүтээсэ 1960 онойхиһоо [...] шэлһэн, малтан абтадаг нүүр[...] үнэ нилээд хямдарһан байна.

Асуудал: Майн 1-нэй һайндэ[...] лэгтэйгээр угтабабта?

Харюу: Долоон жэлэй түсэб[...] урид дүүргэхын түлөө бүгэдэ [...] сөөндэ хабаадалсажа, урдаа [...] гоёо бараг лэ дүүргэжэ ябана[...] лохо. 1963 оной эхинһээ ху[...] даажа байһан бүхы машина, т[...] тээсэ ехэтэйгээр, хүдэлмэриин [...] бүхэниие ашагтайгаар хэрэглэ[...] доо. Тиигээд продукци үйлэдбэ[...] кварталаймнай түсэб 112 проц[...]

Ажалша арад зоной уласх[...] шалта һайндэр — Майн 1-нии[...] амжалтаар угтаха гэжэ шии[...] уялга абаа бэлэйбди. «Нүүрһ[...] рель һарынгаа түсэбые 108 про[...] Зэдын комбинадай бүхы пре[...] элбэг түлишөөр хангаха» гэж[...] соомнай хэлэгдэһэн юм.

Мүнөөдэр, нарата хабарай э[...] мнай хүдэлмэришэд Майн һай[...] лэжэ байхадаа абаһан тэрэ уя[...] дүүргэһэндээ урматай баяртай[...]

Асуудал: Нүүрһэщэдэйтнай [...] ямар шэнэ шэнжэ тэмдэг бии[...]

Харюу: Коммунис ажалай [...] нэрэ зэргэтэй болоһон хүдэлмэ[...] байдалдаа нилээд ехэ хубилал[...] даа нягта нарин журам сах[...] ажаһуудаг Баянгол тосхондоо [...] тогтоонхой. Энэ хэрэгтэ шахты[...] профсоюзай, комсомолой орга[...] үүргэ дүүргээ гээшэ. Мүнөө а[...] сөөр найгажа ябаха хүн үгы [...] даа ажалшаднай ниитын жура[...] дээрээ даажа абаад, участково[...] тосхондомнай байһанай үлүү г[...]

Шахтымнай коллективэй гэ[...] ралсалда хабаадалсанхай. Арба[...] институдуудта заочноор, эндэх[...] кумдэ 10 гаран хүн ажалһаа [...] һурана. Бэшэ хүдэлмэришэд [...] гэжэлээ дээшэлүүлхэ техничес[...] хабаадуулагданхай.

Баянгол тосхондомнай соёл[...] ламта болоһон профсоюзай [...] жүүлгын хүдэлмэри һайнаар [...]

ХИНАЛТЫН ХҮДЭЛМЭРИИН ТҮРҮҮШЫН АЛХА

Манай үйлэдбэриин управлениин дэргэдэ партийно-гүрэнэй хиналтын комитет байгуулагдаһаар хоёр һара болобо. Тэрэнэй ажал хүдэлмэридэ туһалхал зорилготойгоор управлениин колхоз, совхозуудаар, хүдөө тосхонуудаар хаа хаанагүй хиналтын бүлэгүүд болон постнууд байгуулагдаа. Бухыдөө тиимэ 67 бүлэгүүд, 164 постнууд бүридхэгдэжэ, мянга гаран хүнүүдые, тэрэ тоодо 465 коммунистые хабаадуулна.

Хиналтын бүлэгүүд болон постнуудта партийна, профсоюзай болон комсомолой эмхи зургаануудай зүгһөө үнэн сэхэ хүбүүд, басагад, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, үйлэдбэриин түрүүшүүл олоороо һунгагдаба. Жэшээнь, Ноёхоной XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо партийно-гүрэнэй хиналтын комитедтэ туһалха бүлэг 19 хүнһөө бүридэнхэй. Бригада, отара болон гүүртэнүүдтэ партийно-гүрэнэй хиналтада туһалха 19 пост байгуулагдаа. Колхозой партийна, комсомолой организацинуудһаа, колхознигуудһаа 60 гаран түлөөлэгшэд постнуудай составта һунгагдаба. Хиналтын бүлэгүүд болон постнуудай гэшүүдээр колхозой эгээл хүндэтэй, түрүү хүнүүд һунгагдаа. Тэдэнэй дунда Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат Н. Д. Будаева, Ноёхоной сомоной Соведэй депутадууд хонишон Ж. Б. Санжиев, комбайнер Д. Будадоржиев, һаалишан О. Аюшеева, тугалшан И. Г. Батуева болон бусад ороно.

Партийно-гүрэнэй хиналтын комитедтэ туһалха бүлэгүүд болон постнуудай гэшүүд ажал хүдэлмэриин дутуу дунданuудые элирүүлэн усадхаха, заһаха, ажахы бүхэндэ бии байгаа арга боломжонуудые зүбөөр хэрэглэхэ талаар партийна болон советскэ органуудта ехэхэн туһаламжа хүргэхэ үүргэтэй. Тиимэһээ тэдэнэр түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилжэ, ажалдаа эдэбхитэйгээр хандана. Управлениин колхоз, совхозуудай хабарай тарилгада бэлэдхэлгын шалгалтада хиналтын бүлэгүүд, постнуудай гэшүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. Шалгалта хэхэ зуураа, техникэ заһабарилха, үрэһэ сэбэрлэхэ, поли дээрэ үтэгжүүлгэ гаргаха талаар бии байһан дутуу дунданuудые арадай хинагшад элирүүлһэн байна.

Хяагтын совхозой арадай хинагшад (бүлэгэй түрүүлэгшэ нүхэр И. Н. Коростелев) бүхы отделенинүүдээр ябажа, механизаторнууд хабарай тарилгын хүдэлмэриие ямараар үнгэргэжэ байнаб гэжэ шалгажа үзэбэ. Тэдэнэй шалгахада зарим бригаданuудта шанарай түлөө тэмсэл һуладаһан байба. Жэшээнь, хоёрдохи отделенидэ И. Д. Далбаевай таряан ажалай бригадада трактористнууд Владимир Гармаев, Анатолий Анчиков, Иван Гончиков гэгшэд предплужниггүй трактораар 10 гаран гектар газар хахалжа, голодоһо гаргаа гэжэ хиналтын пост мэдээсээ. Тэрэ мэдээсэлээр хиналтын бүлэгэй түрүүлэгшэ И. Н. Коростелев, ниитын хинагша С. Занданов тус бригада ошожо, механизаторнуудай хамтын суглаа үнгэргөө. Тус суглаан дээрэ булта шахуу механизаторнууд үгэ хэлэжэ, голодоһо гаргагшадые шангаар шүүмжэлээ. Мүн голодоһо гаргагшадшье зэмэеэ мэдэр[...] нимэ алдуу [...] гэжэ мэдүүлбэ[...]

Мүн Г. И. [...] ряан ажалай [...] ушарнууд тохе[...] Арадай хина[...] тарилгые богон[...] шанар һайнтай[...] гэ — механиза[...] нангин уялга м[...] далтайгаар ха[...] гэргэһэн байна[...] най һүүлээр х[...] нуудай гэшүүд[...] риин шанарые[...] лодоһо зайсуул[...] жэээ абадаг б[...]

Партийно-гүр[...] комитедтэ ту[...] вай. XX парт[...] жэтэ колхозу[...] бүлэгүүд хү[...] эмхитэйгээр эх[...]

Хяагтын[...] управлени[...] партийно-гүрэ[...] комитедэй[...]

> **КПСС-эй Программа бэелүүлгэдэнь, парти, правитель[...] бари, захиралтануудай гүйсэдхэлые саг үргэлжэ шалгаха [...] хидхэхэдэнь, коммунис байгуулалтые хүтэлбэрилгын хэр[...] рижуулхадань, партийна ба гүрэнэй журам, социалис [...] сахилгадань партидаа, гүрэндөө туһалха гээшэ партийно-[...] налтын зургаануудай шухалын шухала зорилго болоно гэж[...]**
>
> *КПСС-эй ЦК-гай нояб[...] Пленумэй тогтоол[...]*

...ММУНИЗМЫН ТҮГЭС ИЛАЛТА ТЭЭШЭ!

★ ★ ★

Ажалай охин соогуур

Бүмбэрсэг дэлхэйн ажалшан арадай һаналаа нэгэдэлгын һайндэр—Майн 1-ниие манай үйлэдбэриин управлениин хүдэлмэришэд, колхознигууд эдэбхи үүсхэлтэйгээр, баатар шанга ажалай охин соогуур тэмдэглэжэ байна.

Мүнөө үедэ хүнүүднай урдаа табигдаһан түсэб, даабаряа дүүргэхэ гэжэ оролдохынгоо хажуугаар ажал хэрэгээ шүүмжэлэн гүнзэгыгөөр харадаг, хайшан гэбэл гаргаша баратайгаар ехэ продукци абахаб гэжэ бодомжолдог болонхой. Управленидэ, ажахынуудаар экономическа конференцинүүд үнгэргэгдэнэ. Колхоз, совхозуудай экономикые шэнжэлээд, өөһэдынгөө дурадхал, хэмжээ ябуулгануудые тодорхойлжо байха тусхай бюро управлениин дэргэдэ байгуулагданхай.

Энэ бюрогой дурадхалаар хэдэ хэдэн шухала хэмжээ ябуулганууд бэелүүлэгдэжэ байнхай. Колхоз, совхозой үйлэдбэриин һалбаринуудые тусхай мэргэжэлтэй болгохо, мал ажалай, тракторно-таряан ажалай бригадануудта эдлүүриин газар, техникэ даалгаха, тэдэниие ажахын тоосоондо оруулха талаар бодото хэмжээн абтажа байнхай. Чисаанын совхозой тракторно-таряан ажалай бүхы бригаданууд ажахын тоосоондо оруулагдаад, механизаторнуудай ажалай түлөөһэ абаһан продукциин зэргээр түлэхэ, түсэбһөө гадуур абтаһан продукциин түлөө нэмэри түлөөһэ үгэхэ болонхой.

Управлениимнай ажахынууд түүхэтэ долоон жэлэй табадахи хабарые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтаба. Энэ жэлдэ таряалангаа шэнээр хубаарилжа, эдеэ хоолой үнэтэ ургамал—шэниисэ нёдондонойхиһоо 14 мянган гектараар ехэ тариха гэжэ шиидээ. Байгша ондо колхоз, совхозууднай хэзээ хэзээнэйхиһээ үлүү һайн үрэһэ хүрэнгэ тарилгадаа хүсэд хүрэхөөр бэлдэһэн байха. Илангаяа Чисаанын, Үдын совхозууд шэниисэ эрид ехээр тарихань. Бүхыдөө управлениимнай ажахынууд 46 мянган гектарта шэниисэ тариха гэһэн социалис уялгатай. Мүн кукуруза, горох нилээд ехээр таригдахаар хараалагдана.

Ороохо таряа тарилгые үргэдхэхынгөө хажуугаар тэрэнэй ургасые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ гол анхарал хандуулагдаха байна. Тарилгын хүдэлмэриие богони болзорто үнгэргэхын тула бүхы хүсэтэ тракторнуудаа хоёр халаанда хүдэлгэхэбди, мүнөөшье хүдэлгэжэ эхилэнхэйбди. Энэ шухала зорилгые шиидхэхэдэ, мнай механизаторнуудай мэргэжэл шудалха бүгэдэ ниитын һуралсал ехэхэн туһа хүргөө. Мүнөө үедэ энэ һуралсалые 533 хүн дүүргэжэ, тэрэ тоодо 373 хүн тракториcтын мэргэжэлтэй боложо гараа.

Эдэ бүхы хэмжээ ябуулганудые бэелүүлжэ, гектар бүриһөө дунда зэргээр 10 центнер таряанай ургаса абахаар шиидэнхэйбди.

Колхоз, совхозууднай хони үсхэбэрилгөөр зарим тэды амжалта туйланхай. Апрелиин 20-ной байдалаар управлениин ажахынууд бүхыдөө 118340 хурьга абаад байна. Тиигэжэ республикын управленинүүдэй хоорондо дэлгэрһэн мүрысөөндэ манайхин хоёрдохи һуури эзэлжэ, КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан туг, мүнгэн шанда хүртэһэн байна. Энээгээрээ урмашажа, колхоз, совхозуудаймнай хонишод абаһан хурьгадаа бүрин бүтэнөөр түлжүүлхые оролдоно. Энэ талаар Чисаанын совхозой хонишодые магтамаар. Тус совхоз мүнөө 14403 хурьга абаад, һайнаар түлжүүлнэ.

Эндэхи түрүү хонишод Н. Гылыков, Е. Нестеров, М. Балданова, А. Цыренжапова гэгшэдэй даадаг отарынхид 100 хонин бүриһөө 100 хурьга түлжүүлжэ байнхай. Мүн Нарһатын совхозой хонишод Ц. Митыпова 250 эхэ хонидһоо 258 хурьга томо болгожо байна.

Эдэнэрһээ мал шахан таргалуулдаг гүүртынхидшье гээгдэнэгүй. Түрүү, дүршэл ехэтэй үхэршэдэй оролдосотойгоор, ажаллаһанайл ашаар управлениин ажахынууд гүрэндэ мяха худалдаха 1-дэхи кварталай түсэб амжалтатайгаар дүүргээд, мүнөө хахад жэлэй түсэбые болзорһоо урид бэелүүлхэ хүсэлтэй.

Ажахы бүхэндэ дүршэл ехэтэй малшад олон. Үдын совхозой үхэршэд Мижитова, Ванзатова, Чисаанын совхозой Доржиев гэгшэд шахамалнуудайнгаа шэгнүүрые сүүдхэдэ 1100—1200 граммаар нэмээжэ шадана. Яруунын совхоз гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб 88 процентдэ хүргөөд байна.

Сагаан эдеэ абалгаар гээгдэлһээ гараха гэжэ манай һаалишадшье ехээр оролдоно. Тэдэнэр республикын түрүү һаалишадай хандалга бэшэгтэй танилсаад, һү һаалгые дээшэлүүлхэ бүхы хэмжээ абажа байна.

Колхоз, совхозуудай захиргаанай тушаалда хүдэлэгшэдэй тоое үсөөрүүлхэ тушаа управлени дотор ехэ хэмжээнүүд абтана. Үнгэрэгшэ жэлэй һүүл багаар ажахынуудта тиимэ тушаалтаниие 233 хүнөөр үсөөрүүлээ һэн. Байгша ондо захиргаанай тушаалда хүдэлэгшэдые үшөө 228 хүнөөр хороохоор түсэблэгдэнхэй. Тиигэжэ салин хүлһэн аяар 187900 түхэригөөр алмагдаха юм.

Управлениимнай ажахынууд түрэл республикынгаа 40 жэлэй ойе ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтажа, үйлэдбэреэ саашадань түргөөр хүгжөөхэ дүүрэн арга боломжотой.

К. ДАГБАЕВ,
Хориин үйлэдбэриин управлениин начальнигай орлогшо.

...АТОВТА

...ые
...түхэрүүлжэ,
... хатан—
кукуруза.
...баатар эээндэнь
...өөр мэндэ!

...РЖО
...ИАЕВТА

... сагаануүд.
...үхүүлнэ.
...одүйшье һаа,
...лнэ.

Юугээршье сэгнэшэгүй, барагдашагүй баяр

Бүхы дэлхэйн ажалшадай һаналаа нэгэдэлгын үдэр—Майн 1, хабарай элдин сагай эхинэ хүн бүхэн өөрынхеэрээ сэдьхэлээ хүдэлгэн, үнгэрһэн хэрэгээ дүнлэн, холын хараае, ерээдүйн гэрэлтэ һайханиие хүсэн тэмдэглэдэг.

Хүн түрэлтэнэй хэтэ заяанһаа хойшо зориһон социализм манай орондо мандажа, жаргалта байдалай эхилһэн сагта мэдээ орожо үдэһэн, һураһан, хүмүүжэһэн, мүнөө 9 үхибүүтэй эхэ боложо үнэржэһэн нам шэнги түг түмэн совет хүнүүдэй баяр зол, түүхэтэ илалта юугээр сэгнэлтэйб?! Сэнгүй үнэтэй! Эсэгэ орондомнай ямар нэгэн хоротоной гараа хүрэхөө забдабал, эхын эмээхэй абьяастайгаар аршалхал, хамгаалхал байхабди. Тиихэдээ бидэнэр, совет хүнүүд социалис лагериин һүр хүсэндэ түшэглэнэ, дэлхэйн түрүү хүн түрэлтэнэй сагаан сэдьхэлдэ этигэнэ. Хара һанаата хархис империалистнуудай атомай аюулаар далагашаһан хүйтэн һабарыень таһа сохихо абарга хүсэн улам эршэдэн зангидадаг лэ!

Түрэл колхоздоо хотойжо һууһан үнэр баян манай бүлэдэ гүрэн түрэмнай хэды ехэ аша туһа үршөөгөө гээшэб! Тэдхэмжын һанһаа хүүгэдтээ абаһан ганса мүнгэн туһаламжаяа дурдаха болоо һаа, 1955 онһоо хойшо 2625 түхэриг абаһан байнабди. Тиихэдэ хоёр ехэ хүүгэднай интернат-һургуулида һурана. Ашата Коммунис партимнай, арадаймнай засаг хүн зоной ажаһуудал тухай хэды ехэ оролдолго, хүсэ, зөөри гарганаб даа гэжэ сэдьхэхэдээ, барагдашагүй баяр түрэжэ, шадал шадабарингаа хүрэхысэ ашыень харюулха гэжэ хүсэгшэбди.

Гэр бүлэдөө таталюуртайшагшье һаа, долоон багашуулнай һургуулиин наһа гүйсөөгүй гэртээ байдаг. Һаалиин гүүртэдэ үбгэнтэеэ хоюулан арбаад жэл соо ажаллажа ябанабди. Би мүнөө һаалишанаар хүдэлнэб. Цэбэгдоржо нүхэрни — малшан. Һү һааляараа зоной жиирээр ябанаб. Республикын түрүү һаалишадай үнеэн бүриһөө үдэрэй 15 литр һү һаае гэһэн нүхэр ёһоной уряае манай гүүртын һаалишад халуунаар дэмжэнэ. Иигээд илангаяа зүлгэ ногоондо сагаан эдеэгээ салгидхахын тула оролдохын ехээр оролдохобди. Буряад оронойнгоо алдарта 40 жэлэй ойе омог баяртайгаар угтаха байхабди.

ЯНЖИМА ЦЫРЕНДЫЛЫКОВА,
Хориин үйлэдбэриин управлениин «Дружба» колхозой һаалишан, 9 үхибүүтэй эхэ.

★

ЧИМИТ ГОМБОЕВАДА

Сагаахан һүнхэн далаймнай
Сахирһааш эхитэй халинал даа.
Һаалишак Гомбоева Чимиднай
Һархагайнь дээжые халманал даа.

ПАНТЕЛЕЙМОН ЧЕЛНОЧКОВТО

Таряан далайн ашаг ехые
Танай ажалаар мэдэнэбди.
Талын Майн амар мэндые
Тандаа мүнөө хүргэнэбди.

...ЛИШАДАЙ БЭЛЭГ

Мухар-Шэ...ам сэхэ хар... Барай дабаа ...урдаһаашни ...шэнэ гэр... ...угтан байха. ...ай зоной нэр... ...р гэжэ нэрэ... Мухар-Шэбэ... управлениин ... ажахы — ...колхоз юм.

...эдеэ хоолой ...дэлбэг бол... арадай тэм... ...гөө хубита ...ожо, тус ар... ...жэлдэ гүрэн... мяха, 2200 ...центнер ноо... ...дэгэ худал... ...иалис уялга ...үгэдөө хү... ...уялгаяа дүүр... ...иин гэшүүд ... үдэрһөө ажалдаа үнэн зүрхэнһөө хандажа ороо. Нэгэдэхи кварталай дүүргэлтын дүн гаргахада колхозойхид управлени соогоо түрүүлжэ гараа.

Республикынгаа 40 жэлэй ойн баярай үдэрые ажалай эрхим бэлэгээр угтахын, һү һааха, гүрэндэ худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө фермэнүүд, һаалишадай дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэе гэһэн республикын түрүү һаалишадай хандалга бэшэгые «Путь Ленина» колхозой һаалишад угаа халуунаар угтаа. Колхозой һаалишад бии байгаа арга боломжоёо тооложо үзөөд, һү һааха, гүрэндэ худалдаха хахад жэлэйнгээ уялга июниин 25-да сүм дүүргэхэбди гэжэ шиидээ.

Һаалишад абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхэ аргатай. Юуб гэхэдэ, фермын түрүү һаалишад А. Михалева, А. Миронова, А. Черных, П. Чеботарова болон бусад нэгэдэхи кварталда үнеэн бүриһөө 350 литр һү һааха гэһэн уялгаяа 400 литртэ хүргөө бшуу. Мүнөө фермынхид хоёрдохи кварталда үнеэн бүриһөө 400 литрһээ бага бэшэ һү һаахабди гэһэн шэнэ уялга абаад, эршэ зоригтойгоор ажаллажа байна. Мүн июниин 25 хүрэтэр колхоз гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэй түсэб, үндэгэ худалдаха жэлэй түсэб дүүргэхэ гэһэн шэнэ уялга абаа. Тэдэнэй үүсхэлые управлениин һаалишад, малшад халуунаар дэмжэн абаба.

Б. Андрионов.

...НИКОВТА

...сухарилта —
...газсэнэл даа,
...газсэнэл даа)
...добтолгол!

...ШИЕВАДА

...урье дээгүүр
...гоёл һэн
даа.
...лүүлхэдэм
...байна даа.

ДАШАНИМА ДУГАРОВТА

Арбанхан шэдитэй хургаараа
Агынгаа тала амидыруулагшаб.
Зулгыхан басагадтайнь дураараа
Зугаалжал, хүхижэл һуугшаб.

Һайндэрэй угтамжада...

Байгал далайн баруун эрьеһээ Мүнхэ һарьдагай хормойдо хүрэтэр нэмжыһэн гоё һайхан газар нютагые эзэлһэн Түнхэнэй үйлэдбэриин управлениин ажалша арад зон уласхоорондын һайндэр Майн 1-ниие ажахы, соёл культура хүгжөөхэ талаар урдаа байһан түсэб зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө үсэд шанга тэмсэлээр угтажа байнад. Ажалшадай энэ эрмэлзэлгэ, оролдолгые управлениин партком, совхоз, колхозуудай партийна организацинууд дэмжэн хүтэлбэрилнэ.

Управлениимнай ажалшадай энэ жэл бэелүүлхэ хэрэг зорилгонууд тон ехэ. Хэрбээ нёдондо жэл манай совхоз, колхозууд гүрэндөө 42520 центнер ороохо таряа, 22488 центнер мяха, 62 мянган центнер һү худалдаа һаа, мүнөө жэл 48 мянган центнер ороохо таряа, 28,4 мянган центнер мяха, 81 мянган центнер һү болон бусад продуктнуудые худалдаха юм. Бүхы тарилгын талмай 31,1 мянган гектарта, тэрэ тоодо ороохото ургамалнууд — 22,1 мянган гектарта хүргэгдэхэ. Үнеэдэй тоо 11,8 мянган толгой, эхэ хонид—28 мянган толгой, эмэ гахай—1500 толгой болохо.

Абаһан уялгануудаа хэрэг дээрэнь бэелүүлхын тула хабарай тарилгые саг болзортонь, һайн шанартайгаар үнгэргэжэ, үндэр баян ургаса абаха гээшэ тон шухала. Тиимэһээ парткомой, партийна организациин ябуулжа байгаа хамаг бүхы хүдэлмэри энээндэ зорюулагдана. Культстан, тракторна вагончигуудые гоё һайханаар шэмэглэжэ, хабарай тарилга дээрэ хүдэлжэ байгаа механизаторнуудай, ажалшадай дунда ниитэ-политическэ, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һайнаар ябуулха талаар ехэхэн юумэ хэгдэнхэй.

Хабарай тарилгын хүдэлмэри илангаяа «Сибиряк» колхоздо эмхитэй һайнаар ябажа байна. Тус колхозойхид нёдондо жэл 3161 гектар талмайн гектар бүриһөө 15 центнер шэниисэ, 402 гектар талмайн гектар бүриһөө 12,1 центнер горох хуряагаа юм. Мүнөө жэл тэдэнэр бүри һайн ургаса абахын түлөө тэмсэжэ байнад. Тарилгын хүдэлмэриин түрүүшын үдэрнүүдһээ механизаторнууд А. Сороковиков, Н. Зарубин, А. Лихачев болон бусад үдэр бүриингөө даабари холо үлүүлэн дүүргэнэ.

Адуу малай ашаг шэмэ дээшэлүүлжэ, гүрэндөө мяха, һү болон бусад продуктнуудые худалдаха талаар управлениимнай ажахынууд ехэхэн гэтэлдэ оронхой.

Манай түрүү ажахынууд, хүдөө ажахын түрүүшүүл ажал хүдэлмэридөө муу бэшэ амжалта туйлажа байна. Жэшээлхэдэ, «Улаан Ахa» колхозой һаалишад, малшад һү һаалгаяа нёдондонойхиһоо 77 процентээр дээшэлүүлжэ, гүрэндөө худалдаа. Колхозой түрүү һаалишад П. Ц. Дугарова, С. Добшонова болон бусад һү һаалгаар абаһан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэнэ.

Мяха, һү абаха, гүрэндэ худалдаха талаар Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд түрүү зэргэдэ ябана. Тэдэнэр һү, мяха, үндэгэ нёдондо жэлэйхиһээ нилээд ехээр абадаг болоо. Колхоз нёдондо жэлэй нэгэдэхи кварталда 494 центнер мяха худалдаа һаа, мүнөө жэл 529 центнер худалдаа. Колхозой механизатор Я. Малахинов «ёлочко» түхэлэй түхеэрэлгөөр жэлэй эхинһээ даалгагдаһан үнеэн бүриһөө 600 гаран литр һү һаажа мүрысөөндэ түрүүлээ. Тэндэхи түрүү һаалишан Д. Сандакова даалгагдаһан үнеэн бүриһөө баһал 600-гаад литр һү һаагаа.

Энэ жэл олонхи ажахынуднай урда жэлнүүдэйхиһээ олон түл абажа, хоролтогүйгөөр түлжүүлжэ байнхай. Управлениин түрүүшүүл бүришье һайн амжалта туйлана. Жэшээлхэдэ, «Маяк» колхозой хонишод С. Нуртинов, Д. Шойбонов гэгшэд даалгагдаһан эхэ хонидойнгоо 100 толгой бүриһөө 100—101 хурьга абаад, гарза үхэлгүйгөөр түлжүүлнэ. Тиихэдэ «Улаан Ахa» колхозой түрүү хонишон Е. Хаптагаева 100 эхэ хониһоо 100 хурьга абанхай.

Ажал хүдэлмэридөө байгаа дутуу дунданудые дары усадхан, абаһан уялгануудаа заабол дүүргэхэ хэрэгтэ манай үйлэдбэриин управлениин ажалшад, коммунистнууд бүхы хүсэ шадалаа зорюулна.

Ю. ВИЗАНТИЙСКИЙ,
Түнхэнэй үйлэдбэриин управлениин парткомой секретарь.

Репортаж

УУЛЗАЛГА

Сэхыень хэлэхэдэ, эдэнэр совхозой юрын лэ хүдэлмэришэд ха юм даа. Нэгэниинь механизатор, нүгөөдэнь хонишон. Зүгөөр эдэ хоёрнай ажалай баатарнууд, ёһотойл баатарнууд. Хэжэ байһан ажал хүдэлмэридөө шэнэ юумэ, түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлэгшэд, эдэбхи үүсхэлээр бадарһан шударгы, нэтэрүү ажалшад гээшэ. Эдэнэр мүн баһа гүрэнэй ажал ябуулагшад. Урдаа хараха бэрхэ нүхэдөө нютагаархиниинь СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд болгон, гүрэн түрынгөө дээдэ засагта түлөөлөө һэн.

— Улаан-Үдэдэ уулзахадаашье, Верховно Соведэйнгээ сессидэ ошохо харгыдаашье, Москвадашье ходол сугтаа ябадаг, бэе бэеһээ һаладаггүй агшабди. «Манайда айлшалаарайгты, заатагүй ерээрэйгты» гэлдээд Цынгэ Буянтуевични Хэжэнгэеэ, бинь Хүдэриеэ бусагшабди,— гээд, эдэ баатарнуудай нэгэн, суута кукурузашан Радна Доржиевич Гонсорунов кукурузын тарилгада хорёорхиной хэр бэлдэжэ байһые шалгаха, тэндэхи кукурузашадта али болохо туһаламжа үзүүлхэ даабаритай зүүлхэеэ, Соведүүдэй байшангай газаа байхадаа манда хөөрөө бэлэй.

— Цынгэ Буянтуевичтан Хэжэнгэдэ хаагүур һуурижалтай юумэ ааб даа. Шадаал һаа хүрэжэ, хөөрэлдөөд гарабал, ехэ һайн байгаа,— гээд, тэрэ хөөрөөгөө үргэлжэлүүлбэ.

...Яажашье һаань, харанхы болошоогүйдэ зориһон газартаа хүрэжэ үзэхэ гээд, шамдууханаар дабшахаяа оролдобобди. Теэд хэдышье яарахадамнай үнөөхи бирагүйхэн хонхосог ёнхосог аад, шабартай харгы урагшамнай бүри ябуулнагүй. Нилээд бүрэнхыхэн болоһон хойно Хэжэнгэеэ одоол даа орожо ерэгдэбэ. Тэндээ зог татангүй ходоро гүйлгэлдөөд, Ушхайтаһаа тээ зүүн урдахана — Хэжэнгын гол дээрэ оршоһон ажахын тоосоото хонишодой бригадын бригадир, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Цынгэ Буянтуевич Буянтуевай өөрынь даажа байдаг отарада, бага зэргэ төөрид гэжэ ябаад, юһэн час болуутай байха үеэр хүрэжэ ерэбэбди.

— Энэ нүхэрнай аяар Хүдэриһөө, Хяагтын аймагһаа ерээ. Радна Доржиевич Гонсорунов гээшэ. Баһал танай баабай шэнги депутат хүн,— гээд, гэртэ байгшадые хүндэтэ айлшантай танилсуулагдаа.

— Һайн бэлэйт, дэгэлээ тайлаад, һуугыт. Цынгэ Буянтуевичнай Лубсан хүрьгэнтээ кукурузын газарта хонинной шэбхэ гаргахаяа нүгөөдэ отара ошоһон аад, үшөө бусаадүй байна. Мэнэ мэнэ ерэхэ, удахаяа болёо,—гээд, ушаагай зүүн тээ байһан хоёр басагадай нэгэн хэлэбэ.

Үнэхөрөөшье, ажалша хүнэй һууха байхаар саг бэшэ ха юм даа. Тарилгада бэлдэжэ, сабшалангаа уһалжа, шэбхэ шабааһаяа хадалан, таряалан дээрэ гаргажа байһан, сүлөө забдагүйхэн үе бшуу. Тэрэ саанаа энэ бригадын хонишод үшөө шэмэ шүүһээр баян кукуруза таридаг болонхой туладаа бүришье шахардуухан байдалтай. Теэд хонишодой кукуруза ургуулжа, хонин һүрэгөө силосээр тэжээдэг болоһон ушар республика доторнай тон үсөөн дайралдадаг һэн туладань, нүхэр Гонсорунов тэрээн тухай дуулаһан байжа, ехэ һонирхохо хүсэлэнтэй байгаа.

Хөөрэлдэһөөр байтар, мотоциклай абяан холоһоо соностожо, удааншьегүй гэрэй урда ерэжэ зогсошоно. Хоёр депутадай уулзахые хүлеэн ядажа байһан бригадын хонишодой нэгэн тэдэниие газаа хүлеэн угтажа, «Гонсорунов ерээд байна» гээд, дары мотоциклаар ерээшэндэ хэлээдхинэ. Газааһаа гүйхэ тооной орожо ерэһээр лэ:

— Мэндээ, аягаа һонин айлшан, хаанаһаа буушаба гээшэбта, һайн гүт?—гэжэ байгаад Цынгэ Буянтуевич айлшанайнгаа гарые шангаар адхан, энеэбхилэн мэндэшэлнэ.

— Партиин обкомой, республикын Совминай даалгабаряар Хориин кукурузашадтай хөөрэлдэхэ, хүдэлмэритэйнь танилсаха гэжэ танай иишэ ерээб даа. Эгэтын «Победа», «Дружба» колхозуудаар, Анаатай совхозой зарим фермэнүүд дээгүүр эдэ нүхэдтэй ябаад, танайдаал орожо ерэбэлди даа,— гэжэ захалаад, саашань элдин хонгор Хориин аймагай зарим нютагуудаар ябажа хараһан үзэһэнөө хани нүхэртөө Радна Доржиевич тоолон хөөрэжэ үгэбэ. Тиихэ зуураа хонишодой бригадын ажал хүдэлмэри тухайнь һонирхоно, нүхэрэйнгөө хөөрөөе ханамжатайгаар шагнана.

Үнэниие́нь хэлэжэ үгэхэ болоо һаа, республика соогоо эгээл түрүүлэн жэжэхэн отарануудһаа нэгэдэһэн, ажахын тоосоото, хонишодой оньһожоруулагдамал бригадын коллективэй хэһэн, туйлаһан юумэ ехэ ха юм даа. СССР-эй Верховно Соведэй депутат Цынгэ Буянтуевай даадаг энэ бригада аяар 6000 толгой ехэ хонитой бшуу. Тэдэнһээ 3500 гаранииинь эхэ хонид. Эдэнь долоон отара болон хубаардаг. Бригададань 33 хүн хүдэлдэг. Мүнөө дээрээ 2500 гаран хурьга түлжүүлжэ байна.

— Кукуруза өөһэдөө тарижа ургуулаа һэн гүт? Хэр ехэ газарта таряабта?—гээд нүхэр Гонсорунов асууба.

Өөһэдынгөө үүсхэлээр нёдондо Буянтуевай бригада хонидтоо эдюулхэеэ 75 гектар газарта кукуруза тариһан байна. Тэрээнһээ 700 шахуу тонно силос даража абаа.

— Бидэшни кукурузын амта таняабди. Бүри һая болотор хонидоо кукурузын силосээр эдеэлүүлжэ байгаабди. Мүнөө жэлдэ 150 гектарта кукуруза тарихамнай. Газартайбди. Шэбхээл гаргажа сүлөөгүйхэн байнабди,— гээд, Цынгэ Буянтуевич ажал тухайдаа саашань үргэлжэлүүлнэ.

— Кукурузаяа эрхэ бэшэ өөһэдөө тариха, харууһалха ёһотой байнат. Тиигээгүй һаа, ёһоор юумэ боложо үгэхэгүй. Бусадта найдаһанай хэрэггүй,— гээд, нүхэр Гонсорунов ажаглалта хэбэ.

— Энэ хадаа минии туһалагшам Ким Васильевич гээшэ,—гээд, набтаршаг бэетэй, саб гэмэхэн залуу хүбүүнэй орожо ерэхэдэ, тэрээнтэй айлшанаа танилсуулна.

Энэмнай ветеринарна врач мэргэжэлтэй хонишон, комсомол хүбүүн Ким Маханчеев ха юм. Мүнөө энэ нүхэр аспирантурада абтаһан тухайгаа, апрелиин һүүл багаар эндэһээ ябахаяа байһан тухайгаа айлшандаа хөөрэбэ.

...Үсэгэлдэрынь сэлмэгшэг байһан тэнгэри һүниндөө ехээр «зангаа» хубилашоо хаш. Хэжэнгын нэмжээ тала дайда үтлөөгүүр хүбэн сагаахан саһаар хушаатай, үбэлэй шэнжэ түхэлтэй болошоод байба. Һүниин гурбан час болотор хөөрэлдэжэ хоноһон замаймнай хоёр залуушадай үглөөгүүршье бодоод зугаалха юумэнь барагданагүй. Кукурузын үндэр баян ургаса хуряахаг дүй дүршэл, тэрэниие ургуулхадаа ямар янзын агротехникэ хэрэглэдэг байһан тухайнь Цынгэ Буянтуев дахин дахин Раднаһаа лаблан асууна. Нёдондо кукуруза тариһан газар дээгүүрээ Радна Доржиевичаа ябуулжа харуулба.

— Зай, ехэл юумэ хэжэ, бүтээжэ байнат. Танһаа һуража абаха юумэ олон лэ байна, һайн һайхан һуугыт. Зундаа манайда эрхэ бэшэ айлшалаарайгты. Алтай холо бэшэ ха юм даа. Хөөрэлдэхэ, зүбшэхэ юумэмнай захагүй. Зай, баяртай.

— Баяртай, һайн ябагты!

...Иимэ нэгэ, нүхэр ёһоной һонирхолтой уулзалга мэнэ һая, Майн Нэгэнэй һайндэрэй урдахануур болоо. Эдэ хоёр баатарнай юу хэжэ, юу хэхэ байһанаа һанаһан соогоо хөөрэлдөө. Теэд Майн Нэгэнэй һайндэрөөр дашарамдуулан, алдарта малшан, суута механизатор-кукурузашан хоёрые энээхэн бэшэгээр үшөө дахин амаршалха сэдьхэл түрэнэ.

Г. ЦЫРЕТОРОВ.

Хэжэнгэ—Улаан-Үдэ.

Хяагтын үйлэдбэриин управлениин «Эрдэм» колхоз апрелиин 20-до эртын тарилга эхилээ. Тус колхозой 3-дахи тракторно-таряан ажалай бригадын механизаторнууд Нуур Түхэм нютагта 200 гаран гектар газарта яарса тариба. Зураг дээрэ: В. Ванчиков М. Соктоев хоёрой агрегадууд эртын тарилга хэжэ ябана.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

МАЙН НЭГЭНДЭ—АЖАЛАЙ БЭЛЭГҮҮД

ПРОМЫШЛЕННА ПРЕДПРИЯТИНУУДҺАА...

*Шэлэй онһожоруулагдаһан заводой хүдэлмэришэд продукци бүтээн гаргаха дүрбэ һарынгаа даабарие болзорһоонь зургаан хоногоор уридшалан, апрелиин 24-дэ дүүргээд, түсэбһөө гадуур 112 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилэн гаргаа. Жэл, квартал бүхэндэ амжалта туйлажа байһан тус заводойхид абаһан социалис уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэнэ. Уласхоорондын һайндэр— Майн Нэгэн болотор даабариһаа гадуур 50 мянган дүрбэлжэн метр сонхын шэл үйлэдбэрилжэ уялгатай аад, 93 мянган дүрбэлжэн метр шэл үгөө.

К. Исаков.

*Улаан-Үдын мель-комбинат түрүүшын кварталай түсэбые бүхы дээрэнь үлүүлэн дүүргэһэн байна. Продукци гаргаха түсэбыень 105 процент дүүргэгдэжэ, түсэбһөө гадуур 153 мянган түхэригэй продукци гаргагдаа. Дүрбэ һарын даабари болзорһоо 10 хоногоор уридлан дүүргэгдэбэ.

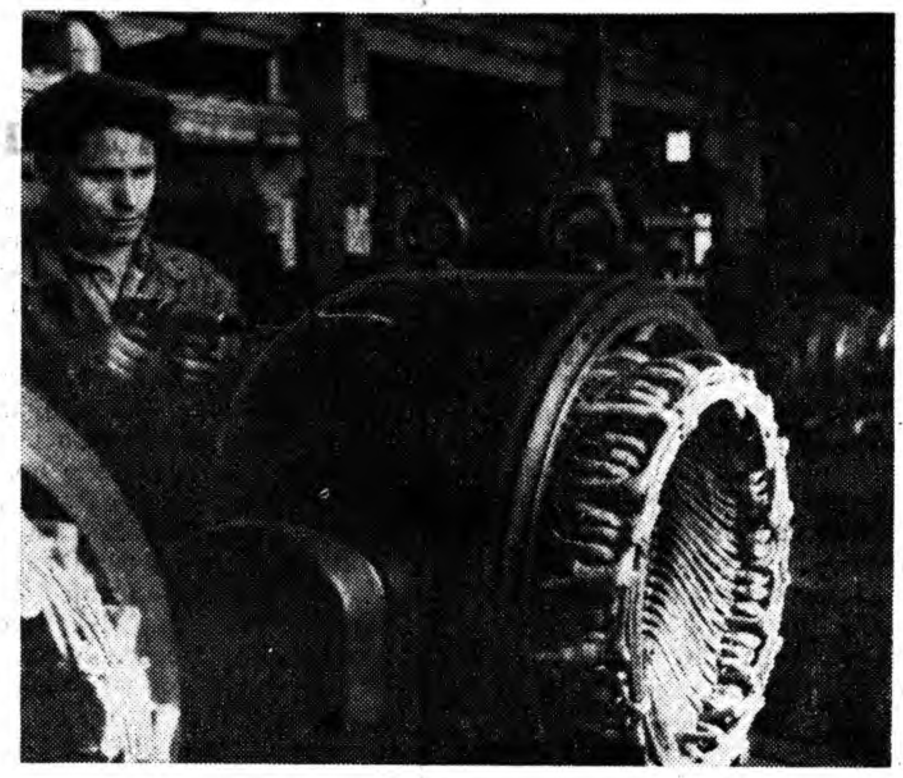
Г. Шумилов.

*«Забайкаллес» комбинадай предприятинууд дүрбэ һарынгаа түсэбые апрелиин 25-да 101 процент дүүргээд, даабариһаа гадуур 68 мянган кубометр модо бэлэдхэбэ. Эндэхи модошод дүрбэ һарын түсэбэй ёһоор 1270 мянган кубометр модо бэлэдхэхэ аад, 1286 мянган кубометр модо Эхэ орондоо үгэбэ. Комбинадай предприятинуудай хоорондо дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ Баргажанай, Хүртэйн, Хандагайн, Хүрьбын, Горхоной леспромхозууд түрүүлжэ ябана.

Н. Тюрнев.

*Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын коллектив Майн хүндэлэлдэ абаһан уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргэнэхэй. Дүрбэ һарын түсэб болзорһоонь урид дүүргэхэ, даабариһаа гадуур 13 мянган метр буд нэхэжэ гаргаха гэжэ шиидэжэ сэмбэ нэхэгшэд 15 мянган метр буд нэхэжэ гаргаа. Энэнь арьбалагдаһан нооһоор нэхэгдээ. Түрүү фабрикын хүдэлмэришэд һүүлэй үедэ эхэнэрэй пальто оёхо нарин нооһоор драп, костюм оёхо «Байкал» гэжэ трико, үхибүүдэй хубсаһа оёхо «Одон», мүн оидоошье шэнэ янзын драп, трико нэхэдэг болоо.

Г. Борисенко.

Улаан-Үдын «Электромашина» заводой электромеханическа цехэй нүхэр И. Мирошниковой коммунис ажалай бригада 4 һарын гүрэнэй түсэбые уридшалан дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 2 электродвигатель бүтээжэ, ажалшадай уласхоорондын һайндэр — Майн Нэгэнние угтаба. Энэ бригадын гэшүүн, коммунис ажалай ударник, электромоторнуудые хабсаргадаг слесарь Алексей Пантелеевич Торгашин халаан бүрингөө даабари ходол үлүүлэн дүүргэжэ байдаг. Зураг дээрэ: нүхэр Торгашин.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

Совхоз, колхозуудһаа...

Хүдэриин совхоз гүрэндэ мяха, үндэгэ худалдаха апрель һарынгаа түсэб үлүүлэн дүүргээ. Тэрэнэй ёһоор 500 центнер мяха, 42000 үндэгэ гүрэндэ худалдаха аад, 706 центнер мяха, 45000 үндэгэ тушаагаа.

Г. Раднаев.

***

Зэдын үйлэдбэриин управлениин олохон ажахынууд гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ.

Захааминай «Коммунизм» колхоз хахад жэлэй түсэбөөр хараалагдаһанай ёһоор 670 центнер мяха гүрэндэ худалдаха байһан аад, 845 центнер тушаагаа.

Тэрэшэлэн «Родина», «Байкал», «Победа», «Коммунизмын зам» колхозууд гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ даабарие 108—118 процент дүүргэһэн байна.

Г. Ильин.

***

Эрхирэгэй совхозой суута тугалшан Дымит-Ханда Доржиева мүнөө 40 тугал харууһална. Тэрэ жэлэй түрүүшын кварталда тугалнуудайнгаа шэгнүүрые 2160 килограммаар нэмээгээ. Энэнь сүүдхэдээ тус бүриинь 800 граммаар ехэ болгоһон ушартай.

Мүнөө Дымит-Ханда апрель һарада тугалнуудаа 720 килограммаар нэмээжэ шадаа.

Ц. Бабушеев.

ТОБШОХОНООР...

★ Улаан-Үдын хүдөөгэй районой Ивалга нютагай һууринг газарнуудта уран һайханай самодеятельностиин харалган үнгэргэгдэбэ. Тэрээндэ «Коммунизм», «Улаан Оронго» колхозуудай, Дээдэ Ивалга болон Ивалгын соёлой байшангуудай уран һайханай бүлгэмүүдэй коллективүүд хабаадалсаба. Харалгада «Коммунизм», «Улаан-Оронго» колхозуудай залуушуул һайнаар бэлдээ. Тэдэнэй программада олон янзын номер оруулагдаһан байна. Харалгын дүнгөөр, «Коммунизм» колхозой уран һайханай коллектив нэгэдэхи, «Улаан Оронго» колхозойхид хоёрдохи һууринуудые эзэлбэ.

И. Этингов.

★ Тальцы һууринда эндэхи шатаршадай тус бүриин түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөн болобо. Мүрысөөндэ 90 гаран хүн хабаадалсаа. Пенсионер Афанасьев нэгэшье хүндэ шүүгдэнгүй илажа гараба. Тингэжэ шатараар спортивна нэгэдэхи разрядта хүртэһэн байна. Хоёрдохи һуурида комсомолец Шигин, гурбадахида —Шолохова гэгшэд гараба.

Г. Аширов.

Цырен-Дулма ДОНДОКОВА

Хабарай дуун

Баһал хабар, хабар!
Бадарна сэсэгүүд соо хабар!
Залгаа хүнүүд
залуугаар алхална.
Залуу наһан.
Хүнэй наһанай
хүхэхэн ногоото хабар!
Алин бэ, залуу наһан,
Таладаа дуулаагүй дуушни,
Алин бэ, залуу наһан,
Ургадаа ороогүй моринишни?
Урдашни залуу наһан,
Аялга һайхан дуушни,
Урдашни залуу наһан,
Ургадаа ороогүй моринишни!
Харанагта тугуудай жагсаал,
Харанагта түмэнүүдэй
жагсаал —
Үргэн гудамжануудаар
Үерөөр долгилон урдэнэд.
Улаан дүлэтэ тугуудай
Уршалаа бүридэ
Ульянов—Ленинэй захяа,
Алтан үзэг бүридэ
Агуу партимнай хараа:
Эрхэ сүлөө,
Эб найрамдал,
Эдлэхэ жаргал,
Эршэтэ ажал,
Адли эрхэ —
Эдэ нангин үгэнүүд
Эльгэ зүрхэнэймнай
Эршэтэ сохисо болонхой!
Урихан хабартал
Залуу наһан шамтай.
Улаан наран тээшэ
алхахадамнай
ямар һайм!
Талын сэсэг соо тамарма дуугаа
татан ябахадамнай
ямар һайм!
Ажал дуун хоёр:
аха дүү.
Ажалаймнай амжалта —
дуунаймнай аялга.
Хамаагүй!
Мүнөөдэр музыка хүгжэмтэй
мүрысөөд,
Хүдэлмэриин үдэр —
Хүдэр ажалай хүгжэмтэй
ая ниилүүлүүжэм.
Хабарай хурса наран
халюурма сэсэгүүд дээгүүр
Халуухан гэрэлээ.
түхөөн шарана.
Энээн шэнги
Ильичэй наран —
Эсэгэ парти —
харашье,
шарашье,
сагааншье,
бараашье
аха дүүнэрэй
толгой дээрэ
Алтан утаһадаа
адлихан түхөөн,
адлихан хүлшөөн шарана.

МҮНӨӨДЭР, ҮГЛӨӨДЭР ХЭН ХААНА ОШОХО ДУРАТАЙБ?

ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНТО ГҮРЭНЭЙ ОПЕРО, БАЛЕДЭЙ ТЕАТРТА — Майн 1—2-ой үдэрнүүдтэ, үдэшын 8 часһаа һайндэрэй ехэ концерт болохо, фойе соонь духовой оркестрэй хүгжэм доро хатар наадан үнгэргэгдэхэ.

ГҮРЭНЭЙ ОРОД ДРАМЫН ТЕАТРТА—Майн Нэгэнэй үдэшэ залуушуулай зугаа наадан болохо. Майн хоёрто үдэрэй 12 часһаа, үдэшын 7 часһаа Валентин Розовой **«Перед ужином»** гэһэн зүжэг харуулагдаха.

ХОЦА НАМСАРАЕВАЙ НЭРЭМЖЭТЭ БУРЯАД ДРАМЫН ТЕАТРТА— Майн 1—2-ой үдэрнүүдтэ үдэшын 8 часһаа городоймнай залуушуулай зугаа наадан болохо.

«ПРОГРЕСС» КИНОТЕАТРАЙ ЕХЭ ЗАЛДАНЬ — Майн нэгэнэй үдэр **«Вступление»** гэһэн уран һайханай кинофильм 10 часта, 14 час 30 минута, 18 час 25 минута, 22 час 20 минутада, **«Нарушитель границы»** гэһэн фильм 13 часта, **«Два господина»** гэһэн кинокартина 16 час 20 минутада, 20 час 15 минутада харуулагдаха.

БАГА ЗАЛДАНЬ —**«Нарушитель границы»** 10 часта, **«Два господина»** 14 час 40 мин., 18 час 25 мин., 22 час 10 минутада, **«Танцы в субботу»** гэһэн кинокартина 13 час., 16 час 45 мин., 20 час 30 минутада харуулагдаха.

ЕХЭ ЗАЛДАНЬ—Майн хоёрой үдэр **«Вступление»** гэһэн фильм, 9 час 30 мин., 11 час 20 мин., 15 час 10 мин., 22 час 30 минутада, **«Два господина»** гэһэн кинофильм 13 час 10 мин., 17 час., 20 час 35 минутада; **«Танцы в субботу»** гэһэн картина 19 часта.

БАГА ЗАЛДАНЬ—**«Нарушитель границы»** 9 час 30 мин., 11 час., 19 часта, **«Танцы в субботу»** 12 час 30 мин., 14 час 05 мин., 15 час 45 мин., 17 час 25 мин., 20 час 30 мин., 22 час 10 минутада харуулагдаха байна.

«ЭРДЭМ» КИНОТЕАТРТА — Майн 1—2-ой үдэрнүүдтэ **«Большая дорога»** 9 час 20 мин., 11 час, 10 мин.; 16 час 30 мин., 20 час 15 минутада, **«Серый волк»** 13 час,14 час 45 мин., 18 час 30 мин., 22 час 10.

Тэрэшэлэн **ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНТО ЛВРЗ-гэй СОЁЛОЙ ОРДОНДО, УҺАН ЗАМШАДАЙ, ТҮМЭР ЗАМШАДАЙ, МЯХА-КОНСЕРВЫН КОМБИНАДАЙ, СЭМБЫН ФАБРИКЫН, ШЭЛЭЙ, ХИРПИИСЫН ЗАВОДУУДАЙ, БАРИЛГАШАДАЙ, МҮН СЕРОВОЙ НЭРЭМЖЭТЭ КЛУБУУДТА, «ОКТЯБРЬ», «ВОСТОК» «СЕЛЕНГА», «ЛУЧ» КИНОТЕАТРНУУДТА** уласхоорондын һайндэртэ зорюулагдаһан концерт болохо, уран һайханай кинофильмнүүд харуулагдаха байна.

Интернациональна хани барисаан

Ургажа ябаа эдир багашуулые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ тухай хөөрэлдэхэдөө энэ ойлгомжые «Пионер дэлхэйн бүхы оронуудай хүүгэдтэй хани нүхэрлэнэ» гэһэн эдир пионернүүдэй гурбадахи дүримэй эрилтын ёһоор, хүүгэдые интернациональна үзэлөөр хүмүүжүүлгэтэй таһаршагүй холбоотойгоор ябуулнабди. «Эб найрамдал болон хани барисаан», «Дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангаха» гэһэн уряа совет пионернүүд болон һурагшад бүхэндэ тон халуунаар һанагдадаг.

Мүнөө Улаан-Үдэ хотын Пионернүүдэй байшангай интернациональна хани барисаанай клуб Майн Нэгэнэй һайндэрэй урда тээхи амаршалгын олон бэшэгүүдые хариин оронуудай, мүн Союзна республиканууданнгаа нүхэдһөө абажа байна.

Немецкэ пионернүүд манда иигэжэ бэшэнэ: «...Хүндэтэ совет нүхэд, бидэ эдир «Тельманцууд» Майн Нэгэнэй һайндэртэ эб найрамдал, һаналаа нэгэдэлгые бүри ехээр бэхижүүлхые хүсэнэбди...»

«...Майн Нэгэнэй түүдэг улам һүртэйгөөр сорбхилог, пионерскэ горнонууд бүри шангаар дуунай аялга зэдэлүүлэг! Бидэ пионернүүд хододоо түрүү зэргэдэ ябанабди. Бидэ хамта ябаабди, ябахашьебди...» гэжэ Чехословакиин пионернүүд бэшэнэ.

Хитадай, Корейн, Болгариин, Румыниин пионернүүд бидэндэ тон һайн һайханиие хүсэн, амар мэндые хүргэнэ.

Манай пионернүүд хариин оронуудай нүхэдтөө Майн Нэгэнэй жагсаалда һаналаа нэгэдэлгын үльгэр жэшээ харуулха байна. Социалис лагериин бүхы оронуудай, баатарлиг Кубын, Африкын тэмсэлшэдэй «түлөөлэгшэдые» бидэнэр жагсаал дээрэ харахабди. Хотымнай һургуулинуудай колоннонуудые хариин оронуудай гүрэнэй тугууд, гэндэхи арадуудай үмдэһэн хубсаһанууд шэмэглэхэ.

Интернациональна хани барисаанай клубай гэшүүд Майн 1-нэй һайндэрөөр дашарамдуулан хариин оронуудай нүхэдые амаршалһан бэшэгүүдые эльгээнэ.

Дэлхэйн бүхы хүүгэдэй эб найрамдал, хани барисаан мандаг лэ.

Г. ДРУЖИНИН,
интернациональна хани барисаанай клубые даагша.

Май—урин дулаан, үзэсхэлэн һайхан сагай эхин

Хизаар ороноо шэнжэлэгшын тэмдэглэл

Үргэн Буряад орондомнай май һара хабарай дулаан үдэрнүүдые асардаг һара гээшэ. Энэл һарада хаа хаанагүй дулааржа, ургы сэсэг задардаг, гол горход шааяжа, хада майла саһан нэмэргэһээ хахасадаг. Энэ үедэ Байгал далай дээрэ ямар байдаг бэ? Май һарын түрүүшын хахадта урда эрьень мүльһэнһөө сэбэрлэгдэжэ эхилдэг. Гэхэ зуура, энэ үеэр далайн тэг дунда үбэл зандаа байжа, ангуушад хаб загаһа агнаһаар байдаг. Зарим ангуушад мүльһэнэй һалаашье һаа, агнууряа онгосоор үргэлжэлүүлдэг юм.

Үни хүлеэгдэһэн дулаан үдэрнүүд заримдаа һалхи шуургаар һэлгэгдэжэ, саһа бордоһоор шэдэлдэг. Теэд ороһон саһан үнишье хэбтэнгүй, түргөөр хайлажа, газарта шииг нойто үгэдэг.

Республикын түбэй, урда талын аймагуудта май һара соо дунда зэргээр 8—9 градус дулаан болодог. Харин Байгалай эрьеэр 3—4 градус хүйтэн байдаг. Энэньшье ойлгосотой ааб даа. Байгал дээрэ үшөө хэдэн сантиметр зузаан мүльһэн тамаржа ябадаг ха юм.

Май һарада хура бороо ехээр ородоггүйшье һаа, дунда зэргээр 11—25 миллиметртэ хүрэдэг. Мүн энэ үедэ бургааһад элдэбын гөё һайхан зүүдхэлнүүдээ һамбайлгадаг. Ургамалнуудай дундаһаа үхэр нюдэн хамагһаа түрүүлэн набшаһалжа, тала дайдаяа шэмэглэдэг гээшэ. Эгээл эндэһээ хабарай шэнжэ үзэгдэжэ эхилнэ.

Хээрэ — сабшалан, бэлшээри дээрэ ургаһан ногоон сэнхирлэн харагдадаг. Хада майлын, боориин үбэртэ урты задаржа, холо ойроһоо хүхэрэн зэрэлгээтэдэг.

Майн хахадһаа ой тайга соогуур тэрэнги задаржа, хоншуухан үнэрөө тараажа эхилхэ. Тэрэнэй удаа мойһон, мак болон бусад ургамал сэсэглэдэг. Элдэб ногоон ургажа, тала дайдаяа шэмэглэһэн иимэ үзэсхэлэнтэ тала дайдаар хорхой шумуул, шубуу шонхор олооро ерээд, «найр наадаяа» дэлгэн, шэхэнэй шиир таһалдаггүй Май һарын хахад болотор галуун һүрэг һүрэгөөрөө нийдэжэ ерэдэг. Эдэнэй удаа хараасгай, хүхы шубууд ерэжэ, тала дайдаяа шэмэглэдэг. Иигээд зулгы зохид зунаймнай үдэрнүүд эхилхэ.

Майн һүүлэй үдэрнүүдтэ буга, хандагай, боро гүрөөһэн, һая гараһан инзага, зулзагануудаа тэжээжэ ородог. Энэ һарын һүүлшын арбаад хоногой туршада хамтын ажахынууд кукурузаяа тарижа эхилдэг. Зөөлэн ногоондо үхэр мал таран бэлшэдэг.

Ин. Котов.

Агнууриин һүүлээр яаһан зохид бэ, Амаран һуухада нүхэртэеэ!

Агаар сэлгеэн яаһан зохид бэ, Ашатайл бусахамнай гэртээ!

Б. ПОПОВОЙ фотоэтюд.

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур
1963 оной майн 1.

США-гай гүрэнэй департам… Советскэ посольствын эльгээһ…

Атлантиин далайн баруун талын хубида загаһа агнажа байһан советскэ загаһа барилгын траулерые Американ сэрэгэй корабльнуудай буудаһые буруушааһан нотые СССР-һээ США-да байдаг посольство США-гай гүрэнэй департаментда мартын 12-то эльгээгээ гэжэ урда тээнь мэдээсэгдээ һэн. Энэ нотодо США-гай гүрэнэй департамент харюу үгэхэдөө советскэ траулерые буудаһан баримтые үнэндөө арсаһан, уласхоорондын уһан соо Америкын сэрэгэй засагаархидай гаргаһан болошогүй ябуулгые үмөөрхэ гэжэ һэдэлһэн байна.

Тиимэһээ СССР-һээ США-да байдаг посольство США-гай гүрэнэй департаментда апрелиин 26-да шэнэ ното эльгээгээ. США-гай гүрэнэй департаментын харюуе хангалтатай бэшэ гэжэ Советскэ правительство энэ ното соогоо тоолоогүй.

Америкын сэрэгэй корабльнууд далай дээрэ харата муухай ябуулга хэжэ, бүгэдэндэ мэдэрэгдэ… ёһо гурим з… байна. Энэ… хоорондын… гоной ааша… дэмжэһэн… доогоор… гайха гээд…

Советскэ… даа буруушаа… хин дабтаха… даа иимэ яб… гүйн тулада… гаархид үрэ… абаха бэзэ гэ…

СОЦИАЛИС ОРОНУУДТА

БОЛГАРИИН НАУКА, ТЕХНИКЫН ХОЛЫН ХАРААТА ТҮСЭБ

Наука, техникые 1964—1970 онуудта хүгжөөхэ холын хараата түсэбые Болгариин наукын, техникын дэбжэлтын талаар гүрэнэй комитет һайшааба. Оронөй хүгжэлтэ тухай Болгариин коммунис партиин VIII съездын шиидхэбэринүүдтэ үндэһэлэн энэ түсэб зохёогдонхой.

Үйлэдбэриин техническэ хэмжээе али болохоор дэбжээхэ гээшэ түсэбэй гол зорилго болоно. Машина бүтээлгын, металлургиин, химиин, энергетикын хүгжэлтэнүүдтэ түсэб дотор шухала анхарал хандуулагдана. Гадна хүнгэн, эдеэ хоолой промышленностиие саашадаа шэнэдхэн хубилгаха гэжэ түсэбөөр хараалагданхай.

БУДАПЕШТДЭ БАРИЛГА ЕХЭЭР ХЭГДЭНЭ

Нютагай Соведүүдэй, кооперативуудай мүнгэ зөөреэр Будапешт городто 4 мянга шахуу байра үнгэрэгшэ жэлдэ баригдаа. Шэнэ һургуулинууд, магазинууд ашаглалгада үгтөө. Венгриин ниислэл хотын барилганuудта нэгэ жэл соо 1 миллиард гаран форинт гаргашалагдаһан байна. Будапешт таримал модонуудаараа суурхадаг юм. Мүнөө город соо 720 парк болон сквер бии. Тэдэнэй тоо 1935 ондо оройдоол 120 байгаа юм. Будапештые 20 жэлэй туршa соо хүгжөөхэ түсэбые һаяхан тусхай комисси зохёожо дүүргээд, госпланай баталамжада табиба.

СЛОВАК УРАН ЗОХЁОЛШОДОЙ КОНФЕРЕНЦИ

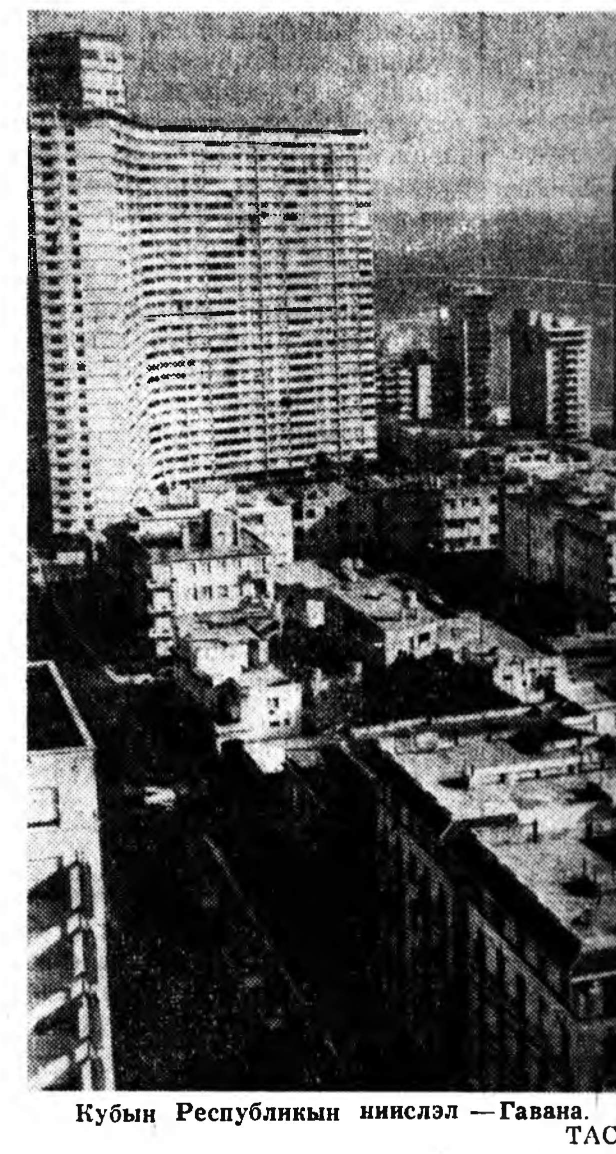
Словак уран зохёолшодой конференци Братиславада болобо. Чехословакиин социалис общестын ажабайдалые үнэн зүбөөр харуулха, арадта ойлгосотой, дүтэ зохёолнуудые бэшэхэ хэрэгтэ зохёохы хүсэлэл оролдолгоёо зорюулха гээшэ уран зохёолшодой уялга болоно гэжэ конференцидэ хабаадагшад хэлээ.

Словакиин коммунис партиин Центральна Комитедэй делегациие хүтэлбэрилэгшэ КПС-эй ЦК-тай президиумэй гэшүүн, секретарь В. Беляк конференцидэ үгэ хэлээ.

ПОЛЬШЫН ПРОЕКТНҮҮДЭЭР...

Поляк инженернүүдэй зохёоһон проектнүүд болон техническэ документацинуудаар Африка, Азиин, Европын хэдэн арбаад оронуудай 50 барилга дээрэ промышленна предприятинууд мүнөө бодхоогдожо байдаг.

(ТАСС).

Кубын Республикын ниислэл —Гавана.
ТАСС-ай…

КУБАДА БАЯР БОЛОНО

ГАВАНА, апрелиин 29. ТАСС-ай корр. М. Бузивский иигэжэ дамжуулна:

Эдэ үдэрнүүдэйхи шэнги иимэ ехэ политическэ болон ажалай дэбжэлтэ Кубын болон совет арадуудай хоорондохи үнэн зүрхэнэй, гүнзэгы ехэ хани барисаае иимэ ехээр мэдэрэлгэ Кубада урда тээнь үшөө үзэгдөөгүй юм.

Фидель Кастро Советскэ Союзда ошоод байна! Кубын бүхы ажалшад мүнөө Соведүүдэй орон тээшэ шэртэн хаража байна. Москвада Фидель Кастрые хани халуунаар угталгада, Улаан талмай дээрэ болоһон ажалшадай митингдэ сүлөөтэ арадай баатарлиг арад гол анхаралаа хандуулна.

Н. С. Хрущевой, Фидель Кастрын хэлэһэн үгэнүүдэй радиогоор дамжуулагдахада бүхы кубынхид угаа ехэ анхаралтайгаар шагнаа.

Хаанашье ябахада, хэнтэйшье хөөрэлдэхэдэ тэдэнэр хоёр ороной правительствануудые толгойлогшонорой хэлэһэн үгэнүүд тухай һонирхолтойгоор хөөрэлдэнэ, Кубын революциин вождь, Америкэ түбидэхи түрүүшын социалис… рилэгшэ Фидель… хани халуу… дашарамдуулан… сажа, байһанаа… дүүлнэ.

Фидель Ка… Союзда ошоод… эндэ һонирхоно… дром дээрэхи… талмай дээрэ б… хай репортаж… шагдэһэн байг… бын бүхы ради… дахин дамжуул… вой, Фидель Ка… рэ хэлэһэн үгэ… үдэшэ хоёрдох… жуулагдаа.

Фидель Ка… Союзда ошоһые… даа һайшаана… уран зохёолшо… ТАСС-ай коррес… рэлдэхэдөө иигэ… арадууд мүнөө… бэедээ дүтэ ур… шье байгаагүй… нуудай хооронд… ска зай нилэ… шэнги һанагда…

ХИЛЫН СААНАҺ…

Англо-советскэ хани барисаанай фестиваль амжалтатайгаар үнгэрбэ

БИРМИНГЕМ, апрелиин 29. ТАСС-ай корреспондент Е. Егоров иигэжэ дамжуулна: англо-советскэ фестиваль эндэ гурбан үдэр соо үргэлжэлөөд, үсэгэлдэр дүүрэбэ. Англо-советскэ хани барисаанай бүлгэмэй нютагай отделени энэ фестиваль эмхидхэһэн байгаа. Фестивалиин олон янзын, һонирхолтой программа совет арадай ажабайдалтай, соёл культуратай һайнаар танилсахадань Англиин энэ томо городуудай нэгэнэй хүн зондо туһалаа. Совет городууд — Свердловск болон Минск городуудай ажабайдалда зорюулагдаһан выставкэдэ эдэ үдэрнүүдтэ хүн зон олоороо орожо хараа.

А. Шерф Австриин президент болобо

ВЕНЭ, апрелиин 28. (ТАСС). Австрида мүнөөдэр һунгалтын болоходо, социалист Адольф Шерф республикын федеральна президентээр дахяад һунгагдаа. Тэрэнэй түлөө 2.473 мянган (55,4 процент) дуун үгтөө.

Һунгагдаха зүбшөөлөө үгэһэн Ю. Раабай түлөө 1.813 мянган (40,64 процент) хүн дуугаа үгэһэн байна.

Аюултай замдахи баһа нэг…

ВАШИНГТОН, апрелиин 29. (ТАСС). Баден-Вюртемберг Америкын «Серджент» гэжэ ракетые абаа» гэжэ Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондент Фред Гофман мэдээсэнэ. Эдэ ракетэнүүд хатуу түлишөөр хүдэлдэг, юрын гү, али атомна һомо абаашажа шадаха байна. Иимэ ракетэнүүд үнгэрэгшэ һарада ФРГ-гэй зэбсэгтэ хүсэнүүдтэ дамжуулан үгтөө гээд корреспондент заана.

«Онест Дж… гэжэ ракет… Германи США… абаһан юм… Бонны үһөө… эрмэлзэгшэдэй… ракетэтэй б… ФРГ-е атомна… гохо талаар ш… жо үгэнэ. Са… Германи «П… ракетэ США… абаха гээд А… дээсэнэ.

ФРГ-дэ металлистнуудай забасто…

БОНН, апрелиин 29. (ТАСС). Баден-Вюртемберг гэжэ газар нютагай 100 мянга гаран металлист мүнөөдэр забастовко эхилээ. Металлистнууд салин хүлһэ 8 процентээр дээшэлүүлхэ эрилтэ хэнэ. Томо городуудта забастовко гол түлэб үнгэрнэ. Штутгартда 45 мянган, Ма… гаран хүд… листнууд заба… предприятину… шэд булта… хабаадалсан…

Редактор… Ц…

Манай адрес, теле…

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Л…
ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора—46-32, зам. р… ответ. секретаря—27-37, отделов: партийной ж… —24-74, сельского хозяйства—47-59, советс… и культуры, литературы и искусства—34-05, … транспорта, информации—35-14, писем и ра… отдел переводов и корректорская—35-95, бу… Для междугородных переговоров—16.
Гор. Улан-Удэ, типография Министер… Бурятской АССР.
Н00413.